

Årets stora vinterdäcktest:

Nykomling tar isgreppet till en ny nivå

INGEN SKA DÖ
AV RÄTTFYLLERI

Mer kraft att elektrifiera livet.

Det är nu det händer. Det är nu elektricitet förenas med fyrehjulsdrift och skapar gränslösa möjligheter. Nya helt elektriska ID.4 GTX har styrkan att ta dig vart du vill, när du vill. Den rymliga kupén ger mer plats för både livspussel och livsglädje, samtidigt som den femstjärniga säkerheten skyddar det du håller kärt. Tillsammans med lång räckvidd och låg elkostnad per mil är den en komplett och kraftfull SUV som ger dig mer kraft att elektrifiera livet. Välkommen in på en provkörning.

**ID.4 GTX, vår första fyrehjulsdrivna elsuv.
Tillsammans elektrifierar vi Sverige.**

ID.4 GTX. Energiförbrukning vid blandad körning från 18,1-20,7 kWh/100 km.
Rekommenderat pris från 572 900 kr. (502 900 kr med klimatbonus). CO₂-utsläpp vid blandad körning 0g/km. Miljöklass Euro 6 AX.
Bilen på bilden är extrautrustad.

ZERO
Volkswagen way to

INNEHÅLL

NUMMER 6 2021

- 4 **LEDARE** Göran Sydhage tar farväl som vd
- 6 **DIALOG** Inte pk att tala om dåligt vägunderhåll
- 8 **NYHETER** Gemensam satsning över landsgräns
- 10 **NYHETER** Tylösandsseminariet satte upp nya mål
- 12 **NYHETER** Framgångsrikt projekt presenterades
- 14 **NYHETER** Olycksstatistik ger sanningen i vitögat
- 16 **NYHETER** Så ska trafikens brottsoffer upprättas
- 18 **REPORTAGE** Populär träningsresa till Kanarievärme
- 24 **KONSUMENT** 16 däck i årets stora vinterdäcktest
- 36 **BEGAGNAT** Så är Skoda Fabia som begagnatköp
- 38 **NYHETER** Populära MHF-aktiviteter i norr
- 40 **TEST** Tabberts lilla lyxvagn väcker habegär
- 42 **KRYSSET** Lös och skicka in kluriga krysset
- 44 **PROVKÖRNING** Säkrare pickup från Isuzu
- 45 **TORGET** Vi minns en älskad MHF:are
- 46 **I BACKSPEGLN** En dröm om gårdagens begpriser

Trafikens brottsoffer får MHF-stöd

I november anordnar MHF och MADD gemensamt ett seminarium som tar avstamp i ambitionen att trafikens brottsoffer ska få samma stöd från samhället som andra som utsätts för brott.

Sidan 16

Där värmen ger träningen skjuts

Motorförarens resereporter begav sig till Lanzarote för att undersöka om det ligger något i alla lovord som träningssugna svenskar strött över ön.

Sidan 18

Många fina åk på MHF-träff i norr

I augusti lockade MHF Höga Kusten över 400 fordonsentusiaster till en motorträff på Dannero arena i Kramfors.

Sidan 38

Tysk kvalitet med sinne för detaljer

Tyska Tabberts Rossini-serie har många detaljer som förhöjer komforten. Men det kommer med ett pris.

Sidan 40

Nyhetsrikt vinterdäckutbud

Hela 16 vinterdäck får bekäna färg i säsongens stora däcktest. Hälften har dubb, hälften rullar utan. Vad väljer du?

FOTO: NIKLAS CARLE

I NÄSTA NUMMER: Motorförarens jury utser Årets familjebil

Några sista ord

GÖRAN SYDHAGE
vd och stolt
medlem i MHF
goran.sydhage@mhf.se

Respekt för hastighet vid vägarbeten.

Först ska jag anknyta till ledaren i förra numret av Motorföraren. Den handlade om hastighet. Nu till respekt för alla de som sysslar med vägarbeten och även andra aktiviteter på och vid vägarna.

Där skyltas det om sänkt hastighet och den ska vi följa. Problemet uppstår då det inte finns någon skylt som talar om att nu har exempelvis vägbygget upphört och vanlig hastighet gäller igen. Eller så kommer du en lördag och det signaleras vägarbete och hastigheten sänks. Inte en vägarbetare i sikte förrän på måndag.

Ska vi få respekt för hastighetssänkningar vid exempelvis vägarbeten måste skyltningen vara aktuell. Dessutom måste det tydligt framgå att du lämnar arbetsområdet och hastigheten återgår till det normala.

Annars tappas respekten och det går alldeles för fort då det borde gå ordentligt sakta.

Attans cyklister, bilister, gångtrafikanter och motorcyklister.

Inte sällan hör man, då det pratas trafik. ”Cyklister kör som dårar”, ”titta hur motorcyklisterna uppträder”, ”dessa gångtrafikanter som bara kliver rakt ut i vägen” för att inte tala om ”dessa bilister som kör fulla”.

Ja, dessa exempel kan vara relevanta men problemet är inte gruppen bilister, cyklister eller någon annan. Det går inte att generalisera om man ska vara seriös och trovärdig.

Varje gång det blir fel handlar det om enskilda människor som ska fram till vilket pris som helst. Den

enda grupp man kan tala om i dessa sammanhang är egoisterna.

Det spelar ingen roll om vilket fordon de färdas i eller på. Det är gruppen egoister som är det stora problemet i trafiken. Egoistiska beteenden ska vi bekämpa – även i trafiken.

Dyrt att ha bil?

Mina sista rader handlar om en alldeles färsk studie från SCC (Scrap Car Comparison). Den handlar om hur dyrt det är att ha bil i olika länder i förhållande till genomsnittslönen i varje land. Dyrast är det i Turkiet följt av Argentina, Colombia, Uruguay och Brasilien.

Var är det då billigast?

Här kommer de länder, i ordningsföljd, där det är billigast att ha bil: Australien, USA, Danmark, Kanada och som femte land Sverige.

Grattis till oss, men mest till australiensarna.

Tack!

Cirka ett år efter att jag meddelat styrelsen min avgång avrundar jag härmed mitt uppdrag som vd på MHF. Till uppdraget har också hört att skriva ledare i den här förträffliga tidningen.

Jag vill på detta sätt säga tack för all återkoppling jag fått genom åren. Tack också för att jag fått träffa så många medlemmar under dessa år. Jag har både sett och hört vilka fantastiska insatser som görs och jag är övertygad om att dessa insatser kommer fortsätta vara viktiga för trafiksäkerheten i Sverige framöver.

”Cirka ett år efter att jag meddelat styrelsen min avgång avrundar jag härmed mitt uppdrag som vd på MHF.”

MOTORFÖRAREN

Utges av Motorförarnas
Helnykterhetsförbund

Motorföraren
Byängsgränd 8
120 40 Årsta

ÖPPET: 9.00–11.00, 13.00–16.00
(fredag 13.00–15.30)
TEL: 08-555 765 55

E-POST: motorforaren@mhf.se

WEBB: www.motorforaren.se

ADRESSÄNDRING

KUNDTJÄNST: 08-555 765 55

E-POST: medlem@mhf.se

REDAKTION

CHEFREDAKTÖR: Mikael Lindberg

MOBIL: 0765-48 97 16

E-POST: mikael.lindberg@mhf.se

REPORTER: Mari Haglund

TELEFON: 08-555 765 63

E-POST: mari.haglund@mhf.se

PRESSANSVARIG: Micke Valier

TELEFON: 08-555 765 62

E-POST: micke.valier@mhf.se

ANSVARIG UTGIVARE:

Göran Sydhage

TEL: 08-555 765 56

E-POST: goran.sydhage@mhf.se

ANNONSAVDELNING ADRESS:

MHF Annonssavdelning

B-G Werner

Box 16

433 21 Partille

TEL: 0793-47 85 12

E-POST: annonser@mhf.se

Hela tidningen finns tillgänglig
på www.motorforaren.se – även
tidigare utgåvor!

LAYOUT & PRODUKTION: @thoms

TRYCK: V-TAB, Vimmerby 2021
ISSN: 0463-6678

UPPLAGA

TS-UPPLAGA: 14 400 ex (2020)

Gå in och testa frågorna på ...

KÖRKORT
ONLINE.SE

... innan du gör ditt teoriprov!

KRÖNIKA: FRÅN FÖRARSÄTET

Gränslös nostalgi

FÅ BORDE MISSAT ATT jag är tämligen bilintresserad. Bakom ratten hajar jag till varje gång det möts en fin VW "Bubbla", eller en Citroën 2CV på vägarna. Eller kanske en gammal skogsgrön Scania 85 eller 110.

Under sommaren har det blivit en hel del mil med min Jeep från 1975. Då trivs jag särskilt gott bakom ratten.

Ett par gånger har jag i närområdet mött en liten engelsk sak – gissningsvis en Ford Anglia Tudor, från tidigt 1950-tal. Första gången i en korsning. I kupén satt ett äldre par, med herren bakom ratten, frun bredvid. De såg ut att, precis som jag, ta en lördagstur och njuta av omgivningarna.

Det vi hade gemensamt, var varsitt veteranfordon. Men för övrigt var vi milsvitt från varandra. Men ändå, jag kunde inte låta bli, och lyfte handen till en vinkning. Och bakom ratten på Forden besvarades vinkningen.

En varm känsla strömmade genom kroppen, hur ska jag annars beskriva det? Ett samförstånd? Att vi delade något slags gemensamt intresse de allra flesta aldrig kommer att förstå?

I år har jag mött samma bil och herrskap tre gånger, och alltid vinkat – och de har vinkat tillbaka. Men vi har aldrig talats vid, aldrig mötts. Men, jag hoppas att det kommer att ske, att få höra deras historia om bilen och vad de upplevt tillsammans.

OCH PÅ TAL OM MITT närområde. Även i år har det varit dåligt med veteranbilsträffar, något jag länge uppskattat att besöka. Vackra bilar på rad är något speciellt att se och uppleva.

Men i början av september kom en notis i lokala tidningen, ett mopedrally för veteraner skulle ske. Ja, varför inte, det "kunde man väl kika på".

Och vilken uppslutning. Nästan 200 veteranmopeder knattrade förbi på centrumgatan för beskådan, i en samlad doft av härlig tvåtaktsrök. Zündapp, Puch, Crescent, Rex, Monark, Husqvarna, Kreidler, och många fler, i samlad tropp. Vilken syn!

Nu på hösten pågår långa förhandlingar med den bättre hälften att även en veteranmoped behövs i samlingen av fordon.

Vi får se hur det går.

MIKAEL LINDBERG

CHEFREDAKTÖR
mikael.lindberg@mhf.se
0765-48 97 16

"Nästan 200 veteranmopeder knattrade förbi på centrumgatan för beskådan, i en samlad doft av härlig tvåtaktsrök."

Här är den relativa hastigheten runt 160 km/h och ett möte med en 60 tons lastbil kan sluta med en katastrof om däcken är slitna och vägbanan dåligt underhållen. FOTO: STEFAN NILSSON

Trafiksäkerhet eller mellanmjölksattityd?

SVERIGE KALLAS OFTA FÖR mellanmjölksland. Det har skrivits en bok om svenskar som trygghetsnarkomaner. Det kan ses som en kritik mot vår strävan mot trygghet, empati, medmänsklighet och solidaritet.

Självklart är all trygghet eftersträvsvärd. Inte minst i trafiken, där det ofta är någon som utsätter sig själv och andra för fara.

Just därför behöver vi prata trafiksäkerhet. Vi behöver analysera orsaker till trafikolyckor. Vi behöver debattera vägar, beteenden och situationer som innebär större olycksrisker. Samtidigt måste vi vara tydliga med vilka som utgör störst olycksrisk, vad de gör som är störst risktagande och hur vi ska bemöta det.

DET ENKLASTE VORE att förbjuda män att köra bil. Män dominerar olycksstatistiken på ett skrämmande sätt – en omöjlig tanke dock. Nästa steg vore att montera alkoholåsar på alla bilar. Helst ett alkoholåsar som även detekterar droger. Då skulle vi direkt få bort en tredjedel av alla dödsolyckor.

Vi svenskar är också kända för att lite trevande hålla oss inom ramarna för det politiskt korrekta. Vi har oerhört svårt att se andra orsaker till en trafikolycka annat än för hög hastighet.

Vi hade i början av september en otäck olycka med tre dödsoffer vid Sunne. Det var en frontalkrock på E45 där högsta tillåtna hastighet är 90 km/h. Polisen sa: "Det är väldigt kraftigt krockvåld. Det är troligen väldigt höga hastigheter involverade".

rat här, sen kan vägbanan ha varit bidragande".

Det där med att vägbanan kan ha varit bidragande bygger på att det regnat kraftigt innan olyckan, men ordet vattenplaning nämns inte när kvällstidningarna har intervjuat polisen efter olyckan. Inte heller orden slitna däck eller vattensamlingar i färor orsakade av den tunga trafiken nämns. Detta var en europaväg.

Trafikverket har i ett tidigare skede uttalat sig om vägsträckan i samband med att boende klagat på att många kör fortare än gällande hastighetsbegränsning. De lovar en sänkning av högsta tillåtna hastighet.

DET ÄR POLITISKT KORREKT att tala om sänkta hastigheter. Inte om dåligt vägunderhåll eller ökade poliskontroller både vad gäller hastighet och bilens tekniska kvalitet. För att inte tala om alkohol och droger.

Varje dag i trafiken möter jag förare som kan vara berusade eller köra på nedslitna däck. Om någon av dem tappar kontrollen över sin bil i 90 km/h och kommer över på min sida av vägen blir det en frontalkrock med en relativ hastighet av 180 km/h.

Vi räddar inte fler liv i trafiken om vi inte ser de verkliga orsakerna till olyckor, istället för att enbart fokusera på hastighet. Börja istället med att ha koll på dina däck och köra nykter med omdöme, så ökar chansen att fler kan komma hem till sina nära och kära.

STEFAN NILSSON,
Växjö

HÅLL TRAFIKDEBATTEN LEVANDE – SKRIV TILL DIALOG

Vill du göra din röst hörd på den här sidan? Reflektera över något i trafiken eller skriv något om trafiksäkerhet? Skriv till oss på motorforaren@mhf.se

Hur säker är din bil?

Sedan snart 40 år tillbaka släpper våra trafikforskare rapporten *Hur säker är bilen*. Kolla in de sju säkraste bilarna i Sverige – som fått Folksam utmärkelse Bra val.

folksam.se/hursakerarbilen

Folksam
För allt du bryr dig om

Bil- och trafikfrågor

FOTO: LASSE HOLMSTRÖM

1. Hur ska en hund transporteras i bil?

A. Det finns inga bestämmelser om hur en hund ska transporteras i en bil.
B. Enda kravet är att hunden bör ha en godkänd sele som är säkrad med säkerhetsbälte.
C. Hunden måste alltid vara fastspänd i en sele som är säkrad med säkerhetsbälte, i en transportbur eller bakom ett lastgaller i lastutrymmet.

2. Hur mycket "väger" en 30-kiloshund vid en krock i 90 km/h?

A. Ungefär 300 kilo.
B. Ungefär 1200 kilo.
C. Ungefär 3800 kilo.

3. Vad kostar det i böter om hunden inte åker rätt i bilen?

A. 1 500 kronor.
B. 800 kronor.
C. Ingenting, eftersom det inte finns några bestämmelser om transport av hund i bil.

4. Var får man stanna för att rasta en hund?

A. I vägrenen på en motorväg eller motortrafikled.
B. På lämpligt ställe på en rastplats.
C. Endast på rastplatser med hundrastgård.

5. Vid vilken temperatur får en hund inte lämnas utan tillsyn i en bil?

A. Inte om det riskerar att bli varmare än +25 grader i bilen.
B. Inte om det riskerar att bli varmare än +22 grader i bilen.
C. Det finns ingen temperaturgräns, utan det är upp till hundägaren att avgöra om hunden kan lämnas i bilen.

(Rätt svar på sidan 45.)

MHF:S TRAFIKSÄKERHETSCHEF BLIR

TILLFÖRORDNAD VD

MHF:s vd Göran Sydhage går i pension och lämnar sin tjänst. MHF:s trafiksäkerhetschef Lars Olov Sjöström kommer att gå in som tillförordnad vd.

MHF:ARNA DELADE UT 17 000 FLYGBLAD

Den 16–22 september deltog MHF i en europeisk trafiksäkerhetsvecka. Målet med initiativet är att ingen ska dö på de europeiska vägarna. Under 2020 omkom 18 844 personer i den europeiska trafiken, enligt European Road Safety Council (ETSC).

MHF-avdelningar och MHF:are runt om i Sverige delade ut 17 000 flygblad under temaveckan. MHF:s flygblad hade budskapet: "Hur många liv kan vi rädda? Rattfylleri dödar 50–60 personer varje år. Bara i Sverige."

FOTO: MOSTPHOTOS

Gemensamt initiativ för att kartlägga nordbors inställning till cannabis och trafik

Cannabis har under de senaste åren legaliserats på flera håll i världen.

MHF och MA Rusfri Trafikk vill genom enkätundersökningar undersöka människors inställning till cannabis och trafik i Norge och Sverige i ett treårigt projekt. De har ansökt om projektbidrag från Stiftelsen Ansvar För Framtiden (SAFF).

– Vi vill veta hur trafikanter i Sverige och Norge idag ser på cannabis och trafik i olika åldersgrupper, förklarar Lars Olov Sjöström, trafiksäkerhetschef för MHF.

– I nästa steg vill vi göra om samma undersök-

ning vid fler tillfällen och se om det finns några trender i attityderna och om det förändras över tid.

Det finns forskning som visar att det finns ett samband mellan en legalisering av cannabis och fler trafikolyckor.

Cannabis legaliserades i den amerikanska delstaten Colorado 2014. Mellan 2013 och 2017 ökade de cannabisrelaterade dödsolyckorna med 150 procent och det totala antalet dödsolyckor ökade med 35 procent. Det slår en amerikansk rapport fast.

FOTO: ELSA OLOFSSON

Fyra regionmöten och ett nyval

FOTO: GÖRAN SYDHAGE

Regionernas årsmöten ska stadgenligt vara avklarade före sista april varje år. På grund av coronapandemin, har regionerna kunnat skjuta dessa årsmöten framåt. Kvar i augusti var årsmötena för Region Norr, Mitt, Skåne och Väst. De är nu avklarade och det enda nyvalet av ordförande blev i Region Mitt, där Ove Sandert ersattes av Bo Bergqvist.

Ola Berglund omvaldes av mötet till ordförande för Region Norr.

I Region Väst blev det omval av Tommy Janerstål som ordförande.

Skåneregionens årsmöte besöktes av kansliets Carina Carlsson, som tog bilden på parhästarna vid podiet – mötesordförande Gordon Persson med sekreterare Vera Thelander. Det blev omval av Roger Nilsson som ordförande för regionen.

FOTO: CARINA CARLSSON

Trafikolyckor med A-traktorer ökar

Det finns ungefär 38 000 registrerade A-traktorer i Sverige, enligt Transportstyrelsen.

Den 15 juli ifjol förenklades de tekniska kraven vid ombyggnation av en bil till A-traktor. Förändringen ge-

nomfördes för att det skulle vara möjligt att också bygga om automatväxlade bilar till A-traktorer. Efter förändringen har antalet A-traktorer ökat kraftigt (27 procent).

Samtidigt har även antalet

olyckor där A-traktorer är inblandade ökat. 2020 skadades 150 personer i samband med olyckor med A-traktorer. Motsvarande siffra 2019 var 97 och 71 personer 2018, enligt statistik från Transportstyrelsen.

FRI FRAKT PÅ
DÄCK + FÄLG

*Sveriges
största utbud av
däck och fälg*

BYTHJUL.COM

TRYGGT OCH ENKELT ONLINE

Första digitala Tylösandsseminariet

Tylösandsseminariet genomfördes för första gången digitalt i år. Årets tema var "Tillsammans höjer vi hastigheten – på trafiksäkerhetsarbetet".

250 REGISTRERADE DELTAGARE (plus fler per licens) deltog på det första digitala Tylösandsseminariet den 31 augusti.

– Vi tycker att Tylösandsseminariet blev över förväntan som en endagars digital seminariedag, summerar Camilla Spennare, MHF:s projektledare för Tylösandsseminariet.

– Mycket tack vare den digitala plattformen och Jonas Eliasson som moderator och Pernilla Warberg som programledare. Det blev en professionell studioproduktion med möjligheter till interaktivitet.

Precis som tidigare är var vissa delar av programmet på Tylösandsseminariet gemensamt och en del punkter kördes som parallella seminarium.

Vad har ni fått för respons från deltagarna?

– I vår utvärdering har vi fått mycket bra respons från deltagarna – åtta av tio i övergripande betyg, säger Camilla Spennare.

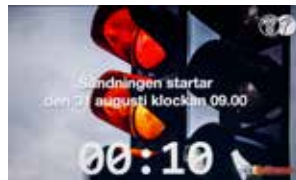
– Det har varit mycket uppskattat att man kunnat

titta på föreläsningarna i efterhand under några veckor efter konferensen.

En av frågorna som diskuterades på årets Tylösandsseminarium var hur Sverige ska nå nästa etappmål i Nollvisionen om högst 133 omkomna i vägtrafiken 2030. Målet för allvarligt skadade är en minskning med 25 procent.

Trafikverkets måldirektör Maria Krafft konstaterade att Sverige nådde etappmålet i Nollvisionen på högst 220 döda i vägtrafiken 2020 (204 personer miste livet förra året). Hon lyfte fram att flera utmaningar återstår om också vi ska nå delmålet för 2030.

– Mellan 30 och 40 procent av alla som omkom-

250 registrerade deltagare deltog i det digitala Tylösandsseminariet.

MHF:s förbundsordförande Maria Bergström invigde Tylösandsseminariet.

DIGITAL PREMIÄR. Moderator Jonas Eliasson och programledare Pernilla Warberg ledde Tylösandsseminariet live från studion.

mer i vägtrafiken dödas i tjänsten eller i kollision med ett tjänstefordon, sa Maria Krafft.

– Den privata och den offentliga sektorn måste bli bättre på att arbeta tillsammans med trafiksäkerheten.

FÖR ATT MÄTA HUR olika områden inom trafiksäkerheten utvecklar sig år för år och i ett längre tidsperspektiv använder sig Trafikverket av indikatorer

DIAB P12 – NÄR INTRESSET HÄNGER PÅ EN KROK

Är det besvärligt att koppla till och från din 13/7-poliga släpvagnskontakt? Blinkar bromsljuset när du skall svänga? Lyser dina blinkers när du bromsar? Då är det tid för elkontakten DIAB P12 – Den svenska uppfinningen.

Elkontakt DIAB P12 har den unika hävarmsanslutningen vilken medför säker och lättsam inkoppling och automatisk urkoppling. Den patenterade konstruktionen eliminerar oxiderande stift, minimerar krypströmmar och spänningsfall.

ZIAB.se

DJURLE INDUSTRI AB

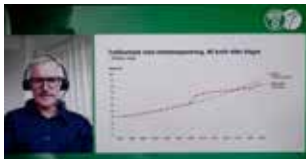
TEL: 0470-380 50

E-POST: ANDERS@DIAB.SE

Arriet tog sikte på nya trafikmål

aren Pernilla Warberg

Rikard Fredriksson, Trafikverket, presenterade olycksutvecklingen under de senaste tio åren.

Infrastrukturminister Tomas Eneroth avslutade seminariet.

som är kopplade till mål. Det finns exempelvis mål för hur många procent av befolkningen som minst ska använda bilbälte.

– Vi använder indikatorer för att mäta och prediktera olycksutvecklingen inom olika områden, berättade Rikard Fredriksson på Trafikverket.

Under de senaste tio åren har utvecklingen gått väldigt bra när det gäller att öka antalet mil väg som mittseparerats och andelen bilar som är utrustade

med säkerhetssystem som bältespåminnare, antisladd och autobroms.

Den genomsnittliga reshastigheten var 82 kilometer i timmen 2010 och målet var en sänkning till 77 kilometer i timmen 2020, ett mål som uppnåddes.

Oskyddade trafikanter är ett viktigt område. Cyklister står för nästan hälften av alla allvarligt skadade, framhöll Rikard Fredriksson.

– Vi måste göra mer när det gäller drift- och underhåll för cykelbanor och få fler att använda cykelhjälm, konstaterade han.

– Två andra problemområden är hastighetsefterlevnaden, där ligger vi långt efter, samt alkohol och drogerna i trafiken.

ETT AV DE PARALLELLA seminarierna handlade om hastighet. Försäkringsbolaget Folksam har undersökt hastigheten bland yrkesförare.

– Det här är fjärde året vi presenterar den här undersökningen, sa forskningschefen Anders Kullgren.

I årets rapport konstateras bland annat att andelen hastighetsöverträdelse bland yrkesförare (exempelvis taxi) utanför skolor ökat från 64 procent 2020

till 79 procent 2021. För tung yrkestrafik var motsvarande siffror 80 procent 2020 jämfört med 92 procent 2021.

Av de sju branscher som yrkestrafiken delades in i hade "taxi" högst andel överträdelse med 79 procent och "buss" hade lägst andel överträdelse med 48 procent.

"MODAL SHIFT", SOM BETYDER ungefär byte av färd-sätt, var temat för två parallella seminarier. En övergång till eldrivna enpersonsfordon som elsparkcyklar är ett exempel.

Uthyrningsföretaget Voi har vidtagit åtgärder för att öka säkerheten för kunderna och minska risken för olyckor.

– Vi på Voi har släppt vår första säkerhetsrapport, där vi har identifierat olika säkerhetsrisker, berättade Tina Ghasemi Liljekvist.

Några exempel på Voi:s åtgärder som ska öka trafik-säkerheten: reaktionstest på kvällar för att förebygga onykter körning, sänkta hastigheter på kvällar och helger, åldersgräns på 18 år, digital trafikskola samt rabatt till de kunder som använder hjälm.

MARI HAGLUND

Warmma hälsningar från Calix!

POWERED
by KGK

SWENSK BILVÄRME MED ANOR FRÅN 1800-TALET

I Sverige vet vi allt om kyla. Hur det är att sätta sig i en iskall bil på morgonen. Känslan av att tappa känslan i händerna när man skrapar rutorna. Och vi på Calix kan allt om att ta fram bilvärme för värt bitvis bistra klimat.

Bilvärme från landet som kan kyla

NÖJDA DELTAGARE. I projektet med riskutbildning för yrkeschaufförer ingick 22 förare.

Nytt projekt

Det behövs riskutbildning för yrkeschaufförer av tunga fordon. Anledningen är att olyckor med tunga fordon ofta ger stora skador och inte sällan beror på förarfel. NTF har genomfört ett projekt kallat Riksutbildning för yrkesförare av tunga fordon – och resultatet verkar lovande.

BAKGRUNDEN TILL EN riskutbildning för yrkeschaufförer är ett tidigare projekt under 2018, kallat Säkrare, tung trafik.

– Där kom vi fram till fyra områden att arbeta vidare med, säger Malin Lundgren, verksamhetschef för NTFVäst.

– Förutom kvalitetssäkring, teknik och infrastruktur samt samhällets övervakning, behövdes även utbildning och fortbildning, fortsätter Malin.

Den sista punkten kom att bli ett projekt under hösten 2019 med namnet Riskutbildning för yrkesförare.

I projektet ingick 22 yrkeschaufförer. Bå-

- Tradionella extraljus i både xenon-, led- och halogenteknik
- Ledramper från 6" till 50"
- Marknadsledande prestanda

Lightforce

Följ oss på Facebook och Instagram - Lightforcesweden

Lightforce Sweden | 0950 - 120 00 | info@lightforce.se www.lightforce.se

Gjorde yrkeschaufförer mer riskmedvetna

TRAFIKÖVNINGSPLATS. Det behövs rejäla ytor när tunga fordon ska träna exempelvis halkkörning. På Stora Holm finns även teorisalar för utbildning.

de teori samt praktik gjordes på Stora Holm trafikövningsplats i Västsverige.

KURSENS INNEHÅLL baserades på Trafikverkets fakta från 2019, som visade att tunga lastbilar varit inblandade i 62 av 324 dödsfall. Samtidigt berättade redovisningen att hastighets efterlevnaden varit låg, liksom bältesanvändningen, jämfört med andra fordonsförare.

– Vi fokuserade innehållet i kursprojektet

till hastighet, trötthet, distraktioner, stress, bältesanvändning och förarbeteende, berättar Malin Lundgren.

Till det kom praktiska delar som halkkörning och demonstrationer. Kursen avslutades med reflektioner samt diskussioner.

– En viktig del i riskutbildningen var att vi fokuserade innehållet på de som redan har körkort, eller kör mycket. Det kan exempelvis vara de som går på ett trans-

SÄKRARE YRKESCHAUFFÖRER. "Det behövs en anpassad riskutbildning för chaufförer av tunga fordon. I Västsverige har ett projekt genomförts och resultaten verkar lovande", säger Malin Lundgren på NTF Väst.

portgymnasium, eller går den obligatoriska YKB-utbildningen.

Efter kursen uppgav yrkeschaufförerna att deras bältesanvändning ökade, samt att hastighetsöverträdelserna minskat. De uppgav även de blivit mer riskmedvetna i trafiken och därmed i större utsträckning kunde bidra till ökad säkerhet i trafiken.

EFTER FLERA VECKOR gjordes telefonintervjuer med kursdeltagarna.

– Vi fann att främst förarnas attityder till hastighet och avståndsbedömning hade påverkats mest, berättar Malin Lundgren.

– Projektet kan sammanfattas att det finns ett behov för riskutbildning i kombination med praktiska delar som halkkörning för blivande förare av tunga fordon. Det kan ske på de olika sportgymnasierna. För de som redan har högre behörigheter, kan den obligatoriska YKB-kursen (Yrkeskompetensbevis), även innehålla den här riskutbildningen.

MIKAEL LINDBERG

BYGGSATSER SOM ALLA KAN BYGGA

Vi levererar monteringsfärdiga byggnader.

Vårt koncept skapar oändligt med möjligheter. Dessutom är det superenkelt att bygga. Och prisvärt. Till våra byggnader använder vi enbart norrländsk skog

GARAGE
HUSBILSGARAGE
DUBBELGARAGE
ENRELGARAGE

SÅ HÄR GÅR DET TILL

1. RITA DIN BYGGNAD

Rita din byggnad på vår hemsida, arcticwood.se med vårt 3D-ritprogram. Priset ser du i realtid hela tiden.

2. OFFERT OCH BYGGLOVSHANDLINGAR

Du får offert och bygglovshandlingar från oss.

3. LEVERANS OCH MONTERING

Vi leverera runt i hela landet till förmånliga fraktpriser. Monteringen med vårt smarta byggsystem är tidsbesparande och enkel.

 arcticwood.ab

 arcticwood

0922-210 60
info@arcticwood.se
www.arcticwood.se

ARCTIC WOOD

Tylösandsseminariet 2021: Lägesrapport om rattfylleridöden på svenska och norska vägar

RATTFYLLERI. En fjärdedel av alla dödsolyckor i trafiken var alkohol- och drogrelaterade i Norge och Sverige 2020. En lägesrapport om rattfylleriet i Norge och Sverige presenterades på Tylösandsseminariet den 31 augusti. FOTO: RANDY TARAPI

En fjärdedel av alla dödsolyckor i trafiken var alkohol- och drogrelaterade i Norge och Sverige 2020. Rattfylleriet är ett stort problem och därför behövs det mer krafttag anser MHF och MA Rusfri Trafikk.

EN LÄGESRAPPORT OM RATTFYLLERIET i Norge och Sverige presenterades på Tylösandsseminariet (i år digitalt) den 31 augusti.

Norge följt av Sverige var de två europeiska länder som hade lägst antal döda i vägtrafiken 2020. I Norge dödades 93 personer i trafiken 2020. Det är den lägsta siffran på 70 år. 26 procent av dödsolyckorna var alkohol- och narkotikarelaterade 2020. I Sverige var 28 procent av de 204 dödsolyckorna alkohol- och drogrelaterade förra året.

– Norge och Sverige är bäst på trafiksäkerhet i Europa, troligtvis också bäst i världen, sa Anne Beate Budalen, rådgivare trafiksäkerhet vid MA Rusfri Trafikk på Tylösandsseminariet.

– Andelen personer som omkom till följd av alkohol och droger i trafiken ökade mellan 2019 och 2020 i Norge. Om vi ska fortsätta vara bäst på trafiksäkerhet, måste de trafiknykterhetsåtgärder som MA Rusfri Trafikk vill se i Norges nästa aktionsplan genomföras.

UNDER DEN SENASTE tioårsperioden har mellan 20 och 25 procent av de som omkommer i vägtrafiken i Norge och Sverige gjort det i en alkohol- eller drogrelaterad trafikolycka.

– Därför är det viktigt att det tas krafttag

Anne Beate Budalen är rådgivare trafiksäkerhet på MA Rusfri Trafikk.

Steven Hasseldal är chef för Utrykningspolitiet i Norge.

Lars Olov Sjöström är MHF:s trafiksäkerhetschef.

mot rattfylleriet, om Sverige och Norge ska komma vidare med trafiksäkerhetsarbetet och fortsätta ha låga dödstal i vägtrafiken, sa MHF:s trafiksäkerhetschef Lars Olov Sjöström.

NORGE ARBETAR SEDAN många år tillbaka med en aktionsplan för vägtrafiken, där flera aktörer tillsammans tar ansvar för olika åtgärder som ska öka trafiksäkerheten och minska antalet döda och allvarligt skadade i vägtrafiken. Norge arbetar med att ta fram sin sjätte aktionsplan, MA Rusfri Trafikk är en viktig aktör.

– Ett av våra önskemål är att Norge ska införa ett alkoholprogram för dömda rattfyllerister, liknande det Sverige har idag, berättade Anne Beate Budalen.

ANDRA ÅTGÄRDER PÅ MA Rusfri Trafikks önskelista:

- Att den norska tullen ska få samma befogenheter som den norska polisen att göra rutinmässiga drogkontroller med screeninginstrument i trafiken.

- MA Rusfri Trafikk vill informera om riskerna med att blanda narkotikaklassad medicin och körning. Informationen ska ges på digitala anslagstavlor på vårdcentraler i Norge.

- Att promillegränsen för sjöfylleri i Norge för båtar under 15 meter sänks från 0,8 promille till 0,2 promille.

I Norge anmäls 9 000–10 000 rattfylleri- och drograttfylleribrott varje år. En studie har undersökt de norska trafikolyckor med dödlig utgång som var alkohol- och drog-

relaterade under perioden 2005–2018. Studien visade att 65 procent av olyckorna var alkoholrelaterade och i 38 procent handlade det om blandbruk, det vill säga alkohol, droger och narkotikaklassade mediciner.

– Rattfylleristerna som omkom saknade ofta körkort, hade kört i mycket höga hastigheter och hade inte använt bilbälte. Många av de omkomna motorcyklisterna hade åkt utan hjälm, berättade Hallvard Gjerde, seniorforskare vid Oslo universitetssjukhus på Tylösandsseminariet.

AV DE NORSKA FÖRARE som var involverade i en dödsolycka (båda överlevande och omkomna förare) hade 75 procent tidigare dömts för drograttfylleri, för rattfylleri var siffran 22 procent.

Den norska polisen har haft stor hjälp av ANPR-teknik i trafiken. ANPR står Automatic number plate recognition och är en teknik som automatiskt läser av registreringsskyltar på bilar i trafiken och är kopplat till polisens system. Den svenska polisen använder också ANPR-teknik.

– De norska patruller som har ANPR-teknik i polisbilen upptäcker fem gånger så många rattfulla förare som en vanlig polispatrull. Det är ett bra hjälpmedel, konstaterade Steven Hasseldal, chef för Utrykningspolitiet i Norge (trafikpolisen).

Med ANPR-tekniken kan polisen exempelvis upptäcka fordon som är registrerade på en förare som under det senaste halvåret dömts för rattfylleri, kört utan körkort (olovlig körning) eller något annat trafikbrott.

MARI HAGLUND

SE IN I FRAMTIDEN

RALLYE 4000 LED

Hellas nya värstingljus
med en räckvidd upp till 1,3 km

JUMBO LED

Kraftfullt ljus med mycket låg
strömförbrukning

Läs mer om nyheterna på Hella.se under Nyheter

”Trafikens brottsoffer får inte det stöd som andra brottsoffer erbjuds”

Nu sätter MHF och MADD fokus på frågan i ett seminarium i november

MADD och MHF kommer att arrangera ett seminarium om trafikens brottsoffer den 27 november i Stockholm. Det kommer att hållas en nätverksträff för rattfylleridrabbade i samband med seminariet.

MADD är ett nätverk för rattfylleridrabbade, som bildades genom MHF 2004. Den 27 november bjuder MADD och MHF in till ett seminarium om trafikens brottsoffer på Hotel Hilton Stockholm Slussen.

Planen var att arrangera seminariet under november 2020, men en pandemi kom emellan. Seminariet och nätverksträffen finansieras med projektbidrag från SAFF (Stiftelsen Ansvar För Framtiden) och Brottsofferfonden.

– Det är ett fysiskt seminarium. Vi är angelägna om att deltagarna ska träffas öga mot öga. Medverkande och deltagare ska kunna ha en dialog under måltider och raster, vi vill få igång ett samtal i samhället om trafikens brottsoffer, berättar MHF:s trafik-säkerhetschef Lars Olov Sjöström.

– Det är viktigt att makthavare, personer som möter trafikens brottsoffer i sina yrken och rattfylleridrabbade träffas.

MÅLGRUPPEN FÖR SEMINARIET är myndigheter och beslutsfattare samt människor som i sitt jobb möter drabbade.

På förmiddagen kommer seminariet att handla om de juridiska frågorna kring trafikbrott, med fokus på rattfylleribrott och vållandebrott. Den andra delen av passet tar upp målsägandebiträdets roll i rättsalen, det vill säga den som företräder brottsoffret. Under förmiddagen kommer också personer som varit brottsoffer i en trafikolycka att berätta om sina erfarenheter.

PÅ EFTERMIDDAGEN står det lokala stödet till drabbade på agendan. Det handlar om kommunens ansvar, Brottsofferjouren och andra frivilligorganisationer, samt om möjligheter till lokal samverkan.

– Vi kommer att lyfta det här om sam-

FAMILJ. Förlusten och sorgen efter en rattfyllerikrasch sätter en stor press på familjesamhållningen. Det är oerhört viktigt att drabbade tidigt får ett starkt stöd från samhället.

FOTO: MOSTPHOTOS

arbetsformer mellan de lokala aktörerna. Vad man ska tänka på för att kunna samarbeta och ge ett bra stöd till trafikbrottsoffer, förklarar Lars Olov Sjöström.

Hur ser livet ut i en familj efter att man förlorat en närstående i en trafikolycka eller när en familjemedlem skadats allvarligt?

– Att förlora en närstående är en oerhört jobbig upplevelse. Det som lätt glöms bort, är att det inte är när något som kan hanteras i en kort sorgperiod, säger han.

– Utan det är en förlust för livet som sätter sina spår hos de närstående.

FÖR DEN RATTFYLLERIDRABBADE kan det vara svårt att gå tillbaka till jobbet eller utbildningen. Förlusten och sorgen sätter en stor press på familjesamhållningen.

– Många kanske inte riktigt orkar hantera den svåra upplevelsen. Därför är det viktigt att man som drabbad tidigt får ett starkt stöd från samhället, det underlättar också på längre sikt, framhåller Lars Olov Sjöström.

Hur ser samhällets stöd ut till trafikbrottsoffer?

– Det finns kompetens och resurser för att ge stöd, men ofta fungerar det dåligt i praktiken. Trafikens brottsoffer får inte det stöd från samhället som andra brottsoffer erbjuds, säger han.

MADD ÄR ETT NÄTVERK för rattfylleridrabbade. I samband med seminariet för trafikens brottsoffer kommer en nätverksträff att hållas. MADD har två viktiga syften, det ena är att vara ett kamratstödande nätverk och det andra är att vara aktivister mot rattfylleri.

Att av syftena med nätverksträffen är att planera MADD:s verksamhet för 2022.

– Det kan vara att vi diskuterar om vi ska göra en manifestation eller om det är någon hjärtefråga för rattfylleridrabbade som vi ska driva opinionsbildning kring, berättar Lars Olov Sjöström.

– Man kan tänka sig att det finns viktiga frågor inför valet 2022, som vi vill lyfta till beslutsfattarna.

MARI HAGLUND

FAKTA

MADD

Hemsida: www.mhf.se/madd

Kontaktperson: Mats Sjöö.

Telefon: 076-548 97 17.

E-post: mats.sjoo@mhf.se

Support: Vill du stödja MADD:s arbete? Swisha en gåva på 123 313 78 17.

Vintertecken.

Lite krispigare i luften, bladen har försvunnit från träden och massor av fåglar byter adress. Det betyder att det är dags att förbereda sig för vintern. För bilen är det förstås främst vinterdäcken det gäller, och då är det bara att trycka på ett par knappar – gå in på hemsidan och boka vinterdäcksbytet hos en auktoriserad Volkswagen-verkstad. De kollar samtidigt att allt är som det ska med däcken och ser till att de har exakt rätt tryck. De kan ju din bil utan och innan och vet vad som gäller. Välkommen, vintern.

Se pris och boka bytet till vinterdäcken på volkswagen.se

Dela upp betalningen på 12 månader utan ränta och avgifter.

Med Volkswagenkortet Visa kan du dela upp ditt köp hos din Volkswagenåterförsäljare på 12 mån utan ränta eller avgift för krediten vilket ger en effektiv ränta på 0,0% (2020-01-27). Den genomsnittliga månadskostnaden är 834 kr och totalt återbetalningsbelopp är 10 000 kr vid en skuld på 10 000 kr. Volkswagenkortet Visa är en löpande kontokredit med ränte- och avgiftsfri inköpsmånad. Om du väljer att delbetala ditt köp utanför din Volkswagenåterförsäljare eller om du frångår din delbetalningsplan för köpet tillkommer f.n 17,40% rörlig ränta och aviavgift om 25 kr/mån. Detta ger ett månadsbelopp på 923 kr, ett totalt återbetalningsbelopp på 11 081 kr och en effektiv ränta på 21,27 % vid en skuld på 10 000 kr i 12 månader. Samtliga räntor per 2020-01-27. Kreditgivare är Icano Bank AB (publ), orgnr 516406-0922. Poäng utgår inte vid betalningar genom tjänsten Betalo eller kontantuttag.

Kom i form på Kanarie

NYTTIG CIRKELRÖRELSE. Gruppträning på stranden vid Playitas resort. Och det är full fart under passet, för solen och värmen ger energi, konstaterar deltagarna.

**Digitala bilaffärer - snabbt,
säkert och enkelt**

kvdbil

Din digitala bilaffär.

öarna

REPORTAGE:
CENNETH SPARBY
(TEXT & FOTO)

Fullt ös på Playitas vattengympa.

Stavgång med stretch – en träningsform som Mia och Jan gillar skarpt (paret till höger på bilden).

Hälsotrenden har ökat under pandemin, och suget är stort efter att åter kunna resa utomlands för att vässa formen. Träningsresor till varmare breddgrader blir därför allt populärare – framför allt till de vulkaniska öarna Fuerteventura och Lanzarote.

DEN RYTMISKA morgongymnastiken på Club La Santa är en klassiker vid det stilfulla poolområdet. En tradition som funnits sedan anläggningen öppnade på Lanzarote 1983.

Här är både träningsinnehåll och musik i stort sett detsamma som för snart 40 år sedan.

Visst är det här en perfekt plats för alla oss som har svårt för stilla strandliv, menar Björn Andersson och Annika Lindgren från Göteborg. De är ledarkollegor på Friluftsförbundet, och har friluftsliv och träning som gemensamma intressen.

– Det var Annika som föreslog Lan-

zarote, och jag som gillar både vindsurfing och mountainbike hakade på. Jag tränar även en hel del aerobics under veckan, säger Björn efter den mjuka starten på dagen.

Annika fokuserar på zumba, step, qi gong och yoga.

– Dessutom hänger jag med på de organiserade vandringsturerna runt ön. Kul med gemenskapen och att lära känna lika-sinnade, säger Annika.

UTBUDET ÄR STORT, med två stora ”olympiska” simbassänger, friidrottsarena, gym, inomhushallar samt stora träningsytor utomhus.

En av alla olympier som nått längder i simbassängen är bragdsimmerskan Sara Sjöström, vars porträtt hänger i ”Sport´s Café”, tillsammans med ett hundratal andra VM- och OS-medaljörer. För här tränar även elitidrottarna under försäsongen.

Några tar det betydligt lugnare. Pensionären Kalle Johansson från Göteborg är här med en kompis och njuter av

Läs mer om
våra pärlor på
campingparlor.se

Svenska
Campingpärlor

ett par enstaka gympapass och stavgång på eftermiddagarna.

– Det räcker mer än väl, konstaterar han nöjt, efter en promenad längs en av stigarna nära hotellet.

Kalle passar dessutom på att hyra bil några dagar, för att utforska den dramatiska naturen.

– Naturen är ju så speciell, med alla säregna lavaformationer. Det vill jag inte missa, fortsätter Kalle Johansson.

Han lyfter även fram den unika bebyggelsen runt om på ön. För till skillnad från andra kanarieöar, är det låg och småskalig bebyggelse som gäller.

DET ÄR TACK VARE konstnären och arkitekten César Manrique. Han verkade under andra halvan av 1900-talet för att hela ön skulle ha en homogen traditionell byggnadsstil, som harmonierade med landskapet. Enligt Manrique skulle inga hus få vara högre än de högsta palmerna.

Det är lätt att hålla med när vi senare på aftonen ger oss ut på en kortare cykeltur, för att kolla solnedgången. Vågorna sveper in med full kraft mot de karga klipporna samtidigt som solen färgar lavalandskapet i milt orangeröda nyanser.

På vägen tillbaka till hotellet passerar vi en grupp vandrare, som varit ute på helddagstur.

– Vi har haft en fantastisk dag upp på en av de vulkaniska topparna i nationalparken Timanfaya, konstaterar Lars Eriksson från Uppsala, som besöker La Santa och Lanzarote för tredje gången.

Han varvar vandring och cykling med att bara slappa vid poolområdet. Ett perfekt sätt att hålla kroppen i trim, enligt honom.

PÅ GRANNÖN FUERTEVENTURA och Playitas Resort är det lika lätt att bli inspirerad – om man gillar att träna tillsammans med andra. Annars kan man nog känna sig lite stressad av alla morgonpigga motionärer, som redan i soluppgången ger sig ut för att stavgå, jogga eller vandra längs stranden.

Är man på träningsvecka med AerobicWeekends, börjar passen redan klockan åtta, med kom-i-gång-träning utomhus i form av meditation, yoga och pilates.

Eller ännu tidigare för att möta soluppgången från en av bergstopparna i det vulkaniska landskapet, i kombination med stärkande qi gong. För hotellet är omgivet av skarpskurna berg, som formligen ser ut att huka sig över strand och hav. Och det finns flera markerade vandringsleder, för de

Balans och styrka med vattenfyllda cylindrar – en utmanande träning på Playitas.

”Kul att testa windsurfing i lagunen”, tycker Björn Andersson från Göteborg.

Det blommar även i vulkaniska trakter.

Passa på att upptäcka kusten med cykel.

Nationalparken Timanfaya på Lanzarote lockar till vandring.

Kolla kaktusarna som stortrivs på öarna.

FOTNOT: Vulkanutbrottet som nyligen drabbade Kanarieöarna gäller La Palma, den ö som ligger allra längst i väster. På öarna Lanzarote och Fuerteventura, som reportaget handlar om, har ingen vulkanisk aktivitet registrerats.

som vill ge sig ut på egen hand.

Playitas är utformad som en ren träningsanläggning, och har det mesta för den träningsugne, där ett av Kanarieöarnas största gym, stort cykelcenter och golfbana sticker ut lite extra.

MIA ALMERSAND och Lisa Karlsson är två seniorer som sökt sig till värmen och träningen. De har varit här på träningsveckor tidigare och njuter av mångfalden.

– Det finns ju så mycket att välja mellan. Den stora variationen på träningspassen gör att vi håller oss alerta, konstaterar Mia med ett brett leende, och får medhåll av Lisa.

De betonar den goda känsla man får av att träna under bar himmel, nära hav och berg.

– Men visst börjar kroppen så smått säga ifrån, menar Lisa, och nämner artros och morgonstelhet som två tydliga tecken på att åren går.

Därför är även föreläsningarna en viktig del. Att få veta mer om funktionell träning, kostlära och motivation.

Mia berättar att hon fortfarande regelbundet tränar de qi gong-rörelser hon lärde sig för fyra år sedan här nere.

– Så Henkes goda pedagogik har verkligen motiverat mig att hålla energin igång.

Mia syftar på Henrik Bramsved, som ansvarar för Aktiv Senior – ett av flera teman i den träningsvecka han arrangerar på Playitas.

HENRIK HAR UNDER de senaste 25 åren arbetat på heltid med träning individuellt och i grupp på heltid, med fokus på funktionell träning.

– Våra veckor har även blivit en social träffyta för många, berättar Henrik efter en föreläsning han just hållit om träningslära.

Han konstaterar att vistelsen för de flesta blir starten på en livslång utbildning, inte bara en träningsvecka som tar slut när man kommer hem.

Stilla

morgon på Playitas med bergen som närmsta granne.

– Ja, det är lätt att känna glädje under passen, konstaterar 70-plussaren Jan Malmberg från Göteborg. Även han en ”återvändare”, som var här senast för ett knappt halvår sedan.

Det viktigaste för Jans del är att bygga kondition och styrka, för att hålla kroppen igång.

SENIORVECKAN PÅ PLAYITAS ger verkligen energi, just för variationen i träningen och alla goda samtal med andra deltagare.

Och efter en heldag med lustfyllda träningspass är ett säkert tips att besöka fiskerbyn Las Playitas, enligt Jan.

Den ligger en kvarts promenad från hotellanläggningen, och bjuder på mysiga små restauranger där man kan njuta av pinfärs fisk och skaldjur några meter från havet.

– Det kan behövas efter en intensiv dag med en rejäl dos träning.

CENNETH SPARBY

Priser inkl. moms

YOUREX®
BILELEKTRISKA RESERVDELAR

SE VÅR
WEBSHOP
www.yourex.se
för mer artikelinfo

Yourex marknadsför det mesta inom bilelektriska reservdelar, A/C, Broms och andra reservdelar för Bilar, Lastbilar, Traktorer/Entreprenad, MC/ATV och Marin mm.

<p>30-100-3644 Hjulagressats 460:- Passar: Många VAG-modeller</p>	<p>30-100-6531 Hjulagressats 572:- Passar: Volvo – flera modeller</p>	<p>30-100-6543 Hjulagressats 572:- Passar: Volvo – flera modeller</p>		
<p>35-200-1001 Bromsbeläggssats, bakaxel 222:- Passar: Audi – flera modeller</p>	<p>35-200-1003 Bromsbeläggssats, framaxel 322:- Passar: VAG – flera modeller</p>	<p>35-202-3002 Bromskiva bakaxel 347:- Passar: Audi, Seat, Skoda, VW – flera modeller, sats 2 st</p>		
<p>85-500-0618 Arbetslampa LED 18W 210:- 12V/24V, Flood, 6000k B160xH50xD63mm</p>	<p>85-500-0676 Tunn LED Arbetslampa Komposit 32W 197:- 12V/24V, Flood, 1920 lumens. 110x110x28mm. Huset av armerad plast</p>	<p>85-500-0700 Arbetslampa LED 48W 610:- 48W, 12/24V, Flood 60°, 6000k, 4800 lum HD-typ, mått: 125 x 125mm, E-märkt</p>		
<p>85-500-0748 Arbetslampa LED 27W 147:- 12V/24V, Flood, 6500k, 1400 lumens 116x52mm, DT-Kontakt set 2pol ingår</p>	<p>85-500-0525 Extraljus LED 30W 372:- 12V/24V, High beam, 6000K UD 7" - UD 176mm, D98mm</p>	<p>85-500-0877 Extraljusramp LED 1247:- 12/24V, 72W, 5400lm, 6000K, "E" 24, ECE R10. L446mm x B96mm, D80mm</p>		
Tel 08-735 81 60			<p>www.yourex.se</p>	<p>helpdesk@yourex.se</p>

Välj trygghet för dig och din bil

Vänd dig till ett MRF-företag om du vill känna dig tryggare, på plats eller online. Hos oss får du den omfattande MRF-garantin och när du servar eller reparerar din bil får du MRFs reparationsvillkor, garantier och alla jobb fackmannamässigt utförda. Kolla på vår webb var du hittar närmaste MRF-företag.

www.mrf.se/privatperson

I trygga händer

En utomjordiskt bra sida för dig som tycker om husbilar. Ta en titt redan nu!

allt om
husbilen
MAGASINET
ONLINE

www.alltomhusbilen.se

LITE MER OM

UPPTÄCK ÖARNA MED BIL

• Är du på Fuerteventura så missa inte den dramatiska stranden vid La Pared på öns västkust, tre mil från Playitas på östsidan. Här arrangerar även Apollo träningsveckor på hotellet med samma namn. Fin vågsurfing, mäktiga sanddyner och möjlighet att hyra fyrhjuling för att upptäcka det säregna landskapet vid sidan av allfarvägarna. Men det räcker gott att bara vandra längs den vidsträckt sandstranden, där vågorna sveper in med full kraft.

• Den lilla fiskrestaurangen Bahia La Pared är mäkta populär och ett självklart val för den som gillar genuin kanarisk mat.

www.laparedbyplayitas.net

• På Lanzarote är det definitivt värt att ge sig ut på rundtur med hyrbil för att bland annat kolla nationalparken Timanfaya. En förmiddag på Fundación César Manrique i Tahiche är ett annat måste. Ta del av hans hem, som nu blivit museum. Hans hus i bergsbyn Haria kan man också besöka.

• Utsiktspunkten och den spektakulära Manrique-byggnaden Mirador del Rio allra längst i norr är en annan höjdare, med vidsträckt vy över grannön La Graciosa. Öns mest dramatiska bilväg längs västkusten leder förbi här. www.fcmanrique.org

Upptäck La Pared vid Fuerteventuras västra kust.

Klassisk Lanzarote-arkitektur.

Allra längst i norr på Lanzarote får du fina vyer över grannön Graciosa.

LITE MER OM

SÅ BOKAR DU RESAN

Vill du resa till Lanzarote och Club La Santa gör du dina bokningar av träning väl på plats och väljer vad, när och hur mycket du vill göra. Researrangören TUI har veckoavgångar under vinterhalvåret. Pris från 7 400 kr per person inklusive flyg, boende i tvårumslägenhet och träningsprogram. www.clublasanta.com

AerobicWeekends har, i samarbete med Apollo, Aktiv Senior-veckor på Playitas på Fuerteventura. Pris från 9 998 kr per person inklusive flyg, boende i tvåbäddsrum, halvpension och träningsprogram. www.aerobicweekends.com

De båda öarna har färjeförbindelse, och det tar knappa timmen att resa från Playa Blanca vid Lanzarotes sydspets till Fuerteventura och hamnen i Corralejo. För mer info om öarna, kolla den svenska sajten www.hejkanarieoarna.com

TUNGSRAM™

Innovation is our heritage
EST. 1896

KÖRSÄKERHET UTAN KOMPROMISSER

Nya MEGALIGHT ULTRA +200

- Ultimat prestanda med upp till 200% mera ljus på vägen framåt*
- 100% fylld med xenon

* Jämfört med minimum kravet av vägda belysnings punkter av ECE R149

automotive.tungsten.com/se

START SOMETHING GREAT TODAY.

GO **GOOD YEAR**

ViBilägare

TESTVINNARE

TESTVINNARE! *

“Nya UG Arctic 2 sätter en ny måttstock för bromsprestanda på is. Det blir toppbetyg i samtliga is-ronder för nykomlingen.”

ViBilägare, Nr 12/2021

UltraGrip Arctic 2

* 1:a plats i ViBilägares test (nr 12/2021). 8 däck i testet, testad storlek 205/55R16.

Greppbara skill

8 FRIKTIONSDÄCK

VI TESTAR 205/55 R 16

- Continental VikingContact 7
- Goodyear Ultra Grip Ice 2
- "Kontinentalt" Continental TSB 70
- Michelin X-Ice Snow
- Nexen WG Ice Plus WH43
- Nokian Hakkapelliita R3
- Nordexx Wintersafe Ice
- Pirelli IceZero FR

8 DUBBDÄCK

VI TESTAR 205/55 R 16

- Continental IceContact3
- Goodyear UG Arctic 2
- LL Greenmax WinterGrip2
- Michelin X-Ice North 4
- Nexen WG WinSPike3
- Nokian Hakkapelliita 10
- Nordman 8
- Pirelli IceZero2

RAGN SELLS

En del av kretsloppet

Hela 95 procent av de insamlade däcken återvinns.
Läs mer om vårt hållbarhetsarbete: www.ragnsellstyrerecycling.com

nader

Vi har testat sju nordiska friktionsdäck i olika pris-klasser samt ett kontinentalt alternativ. Hur stor skillnad är det egentligen mellan de olika däcktyperna? Vi jämför på vått, torrt, snö och is.

För dem som hellre vill ha dubbade däck, finns i år många intressanta nyheter bland de åtta kombatanterna. Nokian, Goodyear, Nordman, Nexen och Linglong har alla släppt nya produkter. En av nykomlingarna tar isgreppet till en helt ny nivå!

TEXT: NILS SVÄRD
FOTO: NIKLAS CARLE

ÅRETS STORA VINTERDÄCKTEST
GENOMFÖRS I SAMARBETE MED **ViBilägare**

Gör snabbt din pick-up till husbil under 30 minuter

www.skarosser.se

0942-512390

Friktionsdäcken jagar fortfarande sina dubbade föregångare

Mörka moln ruvar i horisonten. Prognosen i telefonens app ger både förhoppning och tvivel. Vår majvecka i småländska Gislaved bjöd på återkommande nederbörd. Med viss möda hade vi ändå lyckats tjäma in delmomenten i takt med väderförändringarna. På den andra reservdagen kvarstod nu bara broms på torr asfalt. Ska vi få till de sista mätresultaten måste det ske nu. Med bara två uppsättningar kvar kan vi ana den ankalkande regnslöjan med blotta ögat. Stressten stiger. Nästa möjlighet att komma in på den enkla men funktionella testbanan i tallskogen bakom den gamla däckfabriken är inte förrän om några veckor. Då kan det vara för varmt.

VÄDER ÄR A OCH O när det handlar om däck. Speciellt vinterdäck. Inte bara för oss som gör produkttester. En skandinavisk vinter ställer tuffast tänkbara krav på alla vardagsbilisters däck. Formel 1 är en barnlek i sammanhanget. På racerbanan handlar det om maximalt fäste och lagom livslängd. Regnar det, så byter man.

I Malmö, Mora eller Malmberget ska samma däck ge säkra vägegenskaper i vått och torrt, snö och blankis. Ibland i plus 20, ibland i minus 20. En majoritet av svenskarna väljer fortfarande dubb. Men i takt med att vintrarna blir mildare växer de dubbria alternativen i popularitet. I år har det inte kommit några större nyheter i segmentet utan det är bekanta namn från Continental, Goodyear, Nokian, Michelin och Pirelli som deltar i testet.

Även Nexens bidrag känns igen från förra året. Fast efter kritik för långa bromssträckor

SOLNEDGÅNG. Nils och Anders synar preparering och underlag för att planera natens aktiviteter

på asfalt och dålig stabilitet på torr väg har koreanerna skyndsamt gjort en uppdatering. Nordexx från danska NDI representerar budgetsegmentet för att se vad man riskerar att försaka med att välja ett lågprisdäck.

TESTETS ÅTTONDE DELTAGARE är av en helt annan typ: ett kontinentalt friktionsdäck, eller mellaneuropeiskt vinterdäck som de också kallas. Till skillnad från de nordiska är dessa utvecklade för kontinentens vintrar med främst regn i låga plusgrader och vissa inslag av snö. Isgrepp är inte prioriterat. Segmentets senaste produktnyhet – Continental TS870 – är med för att belysa för- och nackdelar mellan de olika däcktyperna.

För skillnader är det. Det är därför vi testar vinterdäck i fjorton ronder på fyra olika underlag: vått, torrt, snö och is. Det finns inte någon universalprodukt som är bäst på allt. Delbetygen ger viktig vägledning för

att hitta det däck som passar din vinter bäst.

Var extra uppmärksam på dina däcksvaga sidor. Att inse att du inte kan hålla samma tempo som bilen framför på isbarken, eller när värregnet strilar ned är den allra viktigaste kunskapen att ta med sig bakom raten.

EFTER EN INTENSIV VINTERVECKA med nattarbete – för att inte vintersolen ska ge ojämna förutsättningar – i Älvsbyn ställs slutligen allt på sin spets två månader senare i Småland.

Blicken flackar oroligt upp mot skyn innan ekipaget sätter fart. Ett tiotal sekunder senare slamrar ABS-bromsarna. Bältet spänner hårt mot överkroppen. Precis som i ett smörigt Hollywooddrama slår de första dropparna mot bilfönstret samma sekund som testets alla sista mätvärde skrivs ned i protokollet.

Välkommen till MekoPartner Bilverkstad
 Verkstadskedjan som alltid ger dig mer för mindre.
 Vi kombinerar kunskap och engagemang med ett lågt pris
 och hjälper dig med både service och reparation av din bil.

MekoPartner Bilverkstad erbjuder MHF:s medlemmar:
10 % rabatt på ordinarie service, enligt fordonets servicebok.
10 % rabatt på arbete vid reparationer.

Ni kan även dela upp betalningen
 Räntefritt på 4 månader med
 MekoPartner-kortet.

BILVERKSTAD
MekoPartner
 www.mekopartner.se

Läs mer om våra erbjudanden på mhf.se

TRANSPORT VISAR VÄGEN
 010-480 30 00

ERBJUDANDE TILL DIG SOM ÄR MEDLEM I MHF!

Köp däck och
boka skifte på
euromaster.se

Vi erbjuder alla
MHF-medlemmar

20% rabatt på
utvalda däck
hos Euromaster

Rabatten gäller på däck från
Michelin, BFGoodrich och Tigar
till ord. pris.

Använd kampanjkod **mhfapril21**
på euromaster.se eller ta med
annonsen till din verkstad. Gäller
t.o.m. 30/4. Välkommen!

 MICHELIN **BFGoodrich** **TIGAR**

**BEMÄSTRA DEN SVENSKA
VINTERN OCH DESS UTMANANDE
VINTERVÄGLAG!**

PIRELLI

Så har vi testat (Friktions- och dubbdäcken)

IS- OCH SNÖ-MOMENTEN genomfördes nattetid på testbana utanför Älvsbyn, Sverige, i mitten på mars 2021. Testbilarna var VW Golf VII. De elektroniska hjälpsystemen ABS och antisladd har varit inkopplade, med antisladdsystemet i sportläge för att tillåta lite mer hjulspinn och sladdvinkel, för att förstärka däckens karaktär samt ge bättre flyt i körningen.

Vid broms- och accelerationstesterna startade och slutade mätningarna vid 5 km/h, istället för vid stillastående, för att minimera felmarginaler skapade av bilens teknik (ABS respektive antispinn).

MÄTNINGAR PÅ TORR och våt asfalt, utom vattenplaning och förbrukning, gjordes på en testbana i Gislaved, Sverige, i början på maj. Då med Seat Leon ST som testbil.

TOMTEVERKSTAD FÖR DÄCK. I skogarna utanför Älvsbyn har flera däcktillverkare sina vinteranläggningar. Detta år testade vi endast nattetid mellan 22.00 och 08.00 för att få jämna testförhållanden i skydd från vintersolaen.

Bränsleförbrukningen mättes på en oval utanför Tammerfors, Finland, i konstant fart 60 km/h med en VW Golf GTI. Där utfördes även vattenplaningsprovet.

Vid samtliga prov har testresultaten jämförts mot speciella referensdäck som använts under testkörningarna för att se hur greppnivån ändras över tid.

Alla däck har dimensionen 205/55 R 16. Hastighetsindex H = 210 km/h, T = 190 km/h, R = 170 km/h.

Prisuppgifterna är ungefärliga och gäller själva däck. Priserna varierar – jämför innan köp! Monteringskostnader tillkommer.

Betygsskala: 5 = Utmärkt. 4 = Bra. 3 = Medel. 2 = Mindre bra. 1 = Dåligt.

LITE MINDRE. LIKA IMPONERANDE.

Art nr: 33491218

SAROX7+ LED EXTRALJUS 120W

- ✓ Sarox7+ är extraljuset som är storleken mindre
- ✓ 1 lux vid 406m vilket förvandlar natt till dag
- ✓ Design som blandar stilen & progressiv design

Pris: 1795,-

SUPERSLIM BLACK LOOK.

Art nr: 33501859

JUNO LED-RAMP 21,5" 90W

- ✓ En av marknadens mest lättplacerade ramper
- ✓ Superslim med ett diskret, aggressivt utseende
- ✓ Finns i flera storlekar och även i svängt utförande

Pris: 1695,-

FUTURISTISK DESIGN MÖTER STYRKA.

Art nr: 33490425

ORION10+ LED EXTRALJUS 100W

- ✓ Futuristisk design med läckert positionsljus
- ✓ Orion10+ levererar riklig prestanda med 1 lux vid 425m
- ✓ E-märkt ECE R112/R10/R7

Pris: 2295,-

MÅNGFALD.
En uppsjö
av olika
banor att
välja mel-
lan.

Poängsammanställning friktions- och dubbdäck

I **ALLA ENSKILDA MOMENT** får däcken betyg i skala 1–5. Betygsättningen baseras på mätdata men för köregenskaper och vägbuller vägs den subjektiva upplevelsen in i det satta betyget. Vi viktar några testmoment som mer kritiska än andra och multiplicerar därför betyget i vissa deltester med två eller tre, exempelvis när det gäller körning på is respektive snö som viktas upp till maximalt 15 poäng. Därmed uppnås ett testresultat som

prioriterar de kritiska vinteregenskaperna högre än asfaltsronderna där greppnivån generellt är högre och skillnaderna mellan däcken mindre.

Vår rekommendation är ändå att inte bara titta på totalpoängen, utan att också jämför däcken egenskaper på de vägförhållanden man oftast kör i själv eller anser vara viktigast. Snabb-betygen ger en översikt hur däcken klarar olika underlagstyper.

BRIDGESTONE

NORANZA
Känn dig trygg och säker oavsett väglag

Säkerhet

Utomordentlig kontroll

Utmärkt isgrepp

www.bridgestone.se

VI HAR RÄTT DÄCK FÖR DIN BIL

Däckteam är Sveriges största kedja inom däck och fälg med närmare 150 anslutna verkstäder över hela Sverige, från Överkalix i norr till Skurup i söder.

Vi bedriver försäljning av däck och fälg mot såväl privatpersoner som företag med tjänstebilflotta eller transportverksamhet.

Tack vare att vi ägs av medlemmarna själva och inte av någon däckleverantör har vi möjlighet att erbjuda dig bästa möjliga däck och fälg utifrån behov och önskemål.

Hitta din närmaste Däckteamverkstad på **dackteam.se**

DÄCKTEAM

vet vilka däck du behöver

Vi Bilägare
TESTVINNARE

1 Continental VikingContact 7

VC7 är däck för den som söker maximalt fäste på is och snö utan dubbar. Continental får full pott i vintergrenarna och imponerar med sitt lättkörda beteende under press. Det släpper greppet progressivt med god förvarning och är det däck som klarar störst styrutslag i halkan utan att förlora fästet.

Dess förutsägbara beteende går igen på asfalt. Trots att det är ett ovanligt mjukt däck med högt vinterfokus har VC7 godkänd stabilitet och bra styrkänsla. Bromssträckorna på våt och torr asfalt är inte bäst, men aldrig oroande. Det täta mönstret fungerar dock sämre mot vattenplaning men ger det lägsta vågbulletret.

Jämn, hög nivå med säkra köregenskaper ger en slutlig seger.

FAKTA

Pris, kr	1 252
Tillverkningsland	Tyskland
Tillverkningsdatum	vecka 44, 2020
Last- & hastighetsindex	94T
Hårdhetstal, grader Shore	51
Montering	Rotationsriktning

POÄNG

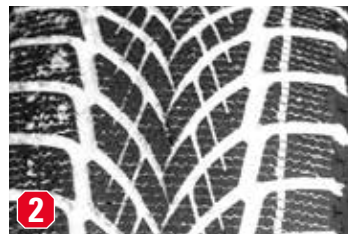
Start is	5
Broms is	15
Körning is	15
Start snö	5
Broms snö	10
Körning snö	10
Broms väta	8
Körning väta	4
Vattenplaning	3
Broms torr	4
Körning torr	3
Bränsleförbrukning	4
Buller	5
Totalpoäng	91

SAMMANFATTNING

+ Bäst vintergrepp. Lugnt under press på alla underlag. Tyst.

- Vattenplaning.

2 Goodyear Ultra Grip Ice 2

UG Ice 2 utmärker sig som det bästa nordiska friktionsdäcket på våt väg, något som annars är däcktypens akilleshäla. Det presterar också toppresultat när vägen är torr.

Trots att det är bäst i asfalterad omgivning ger Goodyear även korta bromssträckor på snö och is. Det är dock något svårkört i kurvorna i vinterväglag. Greppet kan försvinna relativt plötsligt och det växlar lurigt mellan under- och överstyrning.

UG Ice 2 är ett bra val för den som mestadels kör på barmark men ändå stöter på vinterväglag emellanåt. Ett vettigt alternativ till ett kontinentalt vinterdäck som ändå ger bra fäste på is.

Klassledande på väta bidrar till en silverpeng totalt.

FAKTA

Pris, kr	1 087
Tillverkningsland	Polen
Tillverkningsdatum	vecka 40, 2020
Last- & hastighetsindex	94R
Hårdhetstal, grader Shore	58
Montering	Rotationsriktning

POÄNG

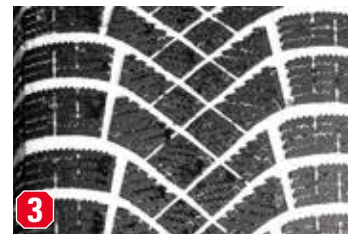
Start is	4
Broms is	12
Körning is	12
Start snö	5
Broms snö	8
Körning snö	6
Broms väta	10
Körning väta	5
Vattenplaning	5
Broms torr	5
Körning torr	5
Bränsleförbrukning	4
Buller	4
Totalpoäng	85

SAMMANFATTNING

+ Bästa av de nordiska på barmark, vått som torr.

- Något nervös på greppgränsen på snö/is.

3 Pirelli Ice Zero FR

Det italienska däck uppvisar en ovanligt fin balans mellan bra vintergrepp och hög säkerhet på barmark. Det är genomgående ett av de mest körlada däck, oavsett underlag, med en välbalanserad karaktär och fin styrkänsla. Inte alls så sävligt understyrt som många andra nordiska friktionsdäck. Pirelli ger också för däcktypen relativt korta bromssträckor på både torr och våt väg.

Även om Ice Zero FR har högt kurvgrepp med ett lättkontrollerat beteende på både is och snö, är bromssträckan på is längre än övriga toppdäck. Bullermässigt är det mer underlagskänsligt än övriga friktionsdäck. Finfina köregenskaper på alla underlag ger en slutlig placering på tredje plats.

FAKTA

Pris, kr	1 048
Tillverkningsland	Tyskland
Tillverkningsdatum	vecka 45, 2020
Last- & hastighetsindex	94T
Hårdhetstal, grader Shore	56
Montering	Rotationsriktning

POÄNG

Start is	3
Broms is	9
Körning is	15
Start snö	5
Broms snö	10
Körning snö	10
Broms väta	8
Körning väta	4
Vattenplaning	3
Broms torr	5
Körning torr	5
Bränsleförbrukning	4
Buller	3
Totalpoäng	84

SAMMANFATTNING

+ Välbalanserad och fin körkänsla på alla underlag.

- Något lägre bromssträckor på is. Vattenplaning.

4 Nokian Hakkapeliitta

Den finska vinterspecialisten Nokian plockar många poäng i vintergrenarna där det uppvisar en hög kurvglädje med för däcktypen alerta köregenskaper på både snö och is. Men greppnivån är i år snäppet efter de allra bästa.

Det beteendet går igen på våt väg där Nokian har korta bromssträckor och bra våtgrepp, men det har – som så många andra – problem med vattenplaning.

På torr väg har Nokian lägst rullmotstånd och klarar utanmanöverproven väl. Dock drar olinjär styrkänsla ned betyget. Bullermässigt dras R3 med irriterande frekvenser som framträder i vissa hastigheter.

Totalt blir det en fjärdeplats, strax utanför pallen.

FAKTA

Pris, kr	1 109
Tillverkningsland	Finland
Tillverkningsdatum	vecka 33, 2020
Last- & hastighetsindex	94R
Hårdhetstal, grader Shore	55
Montering	Rotationsriktning

POÄNG

Start is	5
Broms is	12
Körning is	12
Start snö	4
Broms snö	8
Körning snö	10
Broms väta	8
Körning väta	4
Vattenplaning	3
Broms torr	4
Körning torr	3
Bränsleförbrukning	5
Buller	2
Totalpoäng	80

SAMMANFATTNING

+ Högt vintergrepp och goda köregenskaper på snö/is.

- Vattenplaning, styrkänsla på barmark.

5
Michelin
X-Ice Snow

□ Som så ofta annars med Michelins vardagsprodukter har den franska tillverkaren prioriterat bromsprestanda före högt sidogrepp.

På både snö och is uppvisar X-Ice Snow föredömligt korta stoppsträckor och bra drivgrepp. Men det är desto mer ovilligt att styra in i kurvorna med påtagligt understyrd balans och det gillar inte snabba rattörelser.

På torr väg är X-Ice Snow ett av de stabilaste friktionsdäcken med skapligt linjär styrkänsla. Tyvärr presterar det sämre på våt asfalt med både lång bromssträcka och klent kurvgrepp. I likhet med många andra är motståndskraften mot vattenplaning låg.

Något högre vägbuller bidrar till en slutlig 5:e plats.

FAKTA

Pris, kr	1 096
Tillverkningsland	Kina
Tillverkningsdatum	vecka 31, 2020
Last- & hastighetsindex	94H
Hårdhetstal, grader Shore	57
Montering	Rotationsriktning

POÄNG

Start is	4
Broms is	12
Körning is	9
Start snö	5
Broms snö	10
Körning snö	8
Broms väta	4
Körning väta	3
Vattenplaning	3
Broms torr	4
Körning torr	4
Bränsleförbrukning	4
Buller	3
Totalpoäng	73

SAMMANFATTNING

- + Korts bromssträckor på snö/is. God stabilitet på torr väg.
- Något sämre kurvgrepp. Lång stoppsträcka på våt väg.

6
Nexen
Winguard Ice Plus WH43

□ Nexens friktionsdäck var fjolårets överraskning med testets kortaste bromssträckor på is och snö. Men vi kritiserade däcket för dålig balans mellan is/snö och barmarksegenskaper med långa bromssträckor och tveksamma köregenskaper på asfalt.

Nexen har svarat på kritiken och redan uppdaterat sitt friktionsdäck. Det har nu bättre balans mellan underlagen. Stopp-sträckan på torr är inte alls lika dålig. Körbarheten är förbättrad, fast bara i lägre farter – över 100 km/tim hamnar det utanför sin komfortzon med dålig sidostabilitet.

Bättre barmarksegenskaper men tyvärr på bekostnad av något sämre vintergrepp. Totalt hamnar Nexen lite efter de bästa.

FAKTA

Pris, kr	747
Tillverkningsland	Sydkorea
Tillverkningsdatum	vecka 4, 2020
Last- & hastighetsindex	91T
Hårdhetstal, grader Shore	57
Montering	Rotationsriktning

POÄNG

Start is	1
Broms is	12
Körning is	9
Start snö	4
Broms snö	8
Körning snö	4
Broms väta	6
Körning väta	3
Vattenplaning	4
Broms torr	4
Körning torr	2
Bränsleförbrukning	3
Buller	4
Totalpoäng	64

SAMMANFATTNING

- + Kort stoppsträcka på is. Tyst.
- Lägre greppnivå än de bästa på alla underlag. Diffusa köregenskaper.

7
"Kontinentalt"
Continental TSB70

□ Nylanserade TS870 får representera hur den senaste generationen kontinentala vinterdäck står sig mot de nordiska produkterna. Som förväntat är det överlägset i barmarksronderna. Att däcktypen är utvecklad för blöta vintrar visar sig med en superhög motståndskraft mot vattenplaning, bättre än många sommarkdäck. Jämfört med de nordiska dito är körsäkerhet och styrkänsla i en klass för sig.

TS870 klarar också snö skapligt, men det märks att däcktypen inte är anpassad för is med oroväckande lång bromssträcka när den våta vägen fryser till.

God kommunikation på greppgränsen gör att detta premiumdäck ändå är mer lättkört än ett dåligt nordiskt alternativ.

FAKTA

Pris, kr	1 255
Tillverkningsland	Tyskland
Tillverkningsdatum	vecka 48, 2020
Last- & hastighetsindex	94H
Hårdhetstal, grader Shore	57
Montering	Rotationsriktning

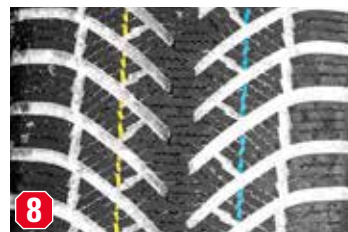
POÄNG

Start is	1
Broms is	3
Körning is	6
Start snö	3
Broms snö	6
Körning snö	6
Broms väta	10
Körning väta	5
Vattenplaning	5
Broms torr	5
Körning torr	5
Bränsleförbrukning	3
Buller	3
Totalpoäng	61

SAMMANFATTNING

- + Vattenplaning. Barmarksegenskaper, vått som torrt.
- Bromsegenskaper på is. Något bullrigare än de nordiska.

8
Nordexx
Wintersafe Ice

□ Nordexx är ett danskt däckvarumärke med tillverkning i Kina som lockar kunder med lågt pris.

Trots den nordiska kopplingen är Wintersafe Ice årets stora besvikelse med ett uselt uppträdande när vägen svänger. Både på snö och i synnerhet på is har Nordexx ett lägre sidogrepp än de övriga. Vårre är att den förlorar greppet plötsligt utan förvarning och försätter snabbt sin förare i stora problem.

Detta överrumplande uppträdande går tyvärr igen i kurvorna på våt asfalt och vid undanmanöverprov på torrt.

Därtill är ljudkomforten den sämsta vi upplevt av ett friktionsdäck med ett högt mullrande från mönstret.

Undvik!

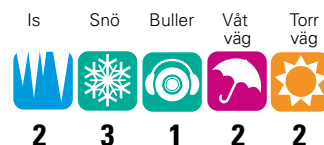
FAKTA

Pris, kr	731
Tillverkningsland	Kina
Tillverkningsdatum	vecka 23, 2020
Last- & hastighetsindex	91T
Hårdhetstal, grader Shore	56
Montering	Rotationsriktning

POÄNG

Start is	3
Broms is	9
Körning is	3
Start snö	4
Broms snö	8
Körning snö	4
Broms väta	4
Körning väta	2
Vattenplaning	4
Broms torr	3
Körning torr	1
Bränsleförbrukning	4
Buller	1
Totalpoäng	50

SAMMANFATTNING

- + Skapligt mot vattenplaning.
- Svårkört på greppgränsen, störande vägljud i kurvor.

På dubbfronten mycket nytt!

KRÄVER NOGGRANNHET. Avancerad GPS-utrustning av samma typ som däckbranschen själv använder ger stenkoll på start- och bromssträckor. Anders Helgesson håller ett vakade öga på resultaten natten igenom.

DET ÄR OVANLIGT TÄTT mellan nyheterna när vi samlar ihop åtta av de intressantaste dubbdäcken inför vintersäsongen 2021/2022. Låt oss börja med den finska vinterspecialisten Nokian som nyligen lanserat Hakkapeliitta 10. Likt sin föregångare använder 10:an två olika dubbtyper. I mitten sitter dubbar optimerade för bra grepp i längdled – start och broms. På däckets ytterkanter sitter vridna dubbar för att ge bättre sidostabilitet och kurvgrepp.

EN NY DÄCKGENERATION från Nokian betyder att lillebror Nordman också ömsar skinn. Sin vana trogen är Nordmans produkter i princip två generationer gamla Nokiadäck med nytt namn. Nordman 8 är därmed en reinkarnation av gamla Hakkapeliitta 8. En testvinnare på sin tid. Men hur står sig prestandanivån nu? Det har ändå hunnit gå åtta vintrar sedan HKPL 8 lanserades år 2013.

Från Goodyear kommer nyheten Ultra Grip Arctic 2. Amerikanare är världsmästare i att hitta på coola produktnamn och Goodyear är inget undantag. De kallar sin nya dubbteknik för Arctic Eagle Claw. Vid en snabb titt påminner den om föregångaren

Balans.

Vi jobbar med balans.

**Balans mellan människa och ekosystem,
mellan uttag och resurs, behov och risk.**

Beställ vår årsrapport om återvunna däck och ekosystem
samt läs mer på sdab.se

**SVENSK
DÄCKÅTERVINNING**

med sin relativt stora dubbfot och ger ett grovt intryck. Tekniken påstås ge en kraftigt förbättrad bromsprestanda på is samtidigt som ljudkomforten höjts.

NEXEN HAR NYLIGEN RULLAT ut sin WinGuard WinSpike3 som har en lite lägre prislapp än de etablerade premiumtillverkarna. Sydkoreanens mönster är en oblyg kopia på Michelin X-Ice North 4. Ska man härma någon är det lika bra att ta efter en testvinnare. Michelindäcket har två raka vinster i bagaget. Men Nexen har inte lyckats kopiera Michelins dubbkoncept. Medan fransmännen lyckades med konststycket att placera ut hela 250 dubb/däck – alltså 1 000 småabbar på en bil – har nya WinSpike3 beskedliga 192 stycken.

Inte heller Nokians och Goodyears noviteter har kommit ikapp Michelin i dubbkapprustningen. Istället är det en kinesisk uppstickare, LL GreenMax som med sitt WinterGrip2 tar på sig ledartröjan med hela 252 dubbar per däck. LL står för Linglong som driver varumärket GreenMax.

Har den kinesiska tillverkaren blivit en kraft att räkna med måntro? För att slåss om tätplatserna måste nykomlingarna kun-

na mäta sig med befintliga produkter som Continental Ice-Contact3, Pirelli IceZero2 samt redan nämnda regerande mästaren Michelin X-Ice North 4.

Dubbdäck väljs främst för sin förmåga att få grepp på vålpolerad is. Men även på barmark har dubbdäck sina förtjänster. Tack vare dubbens mekaniska grepp behöver inte tillverkarna använda lika mjukt gummi eller lika följsam stomkonstruktion som på ett dubbfritt vinterdäck av nordisk typ.

DÄRMED HAR DUBBDÄCK bättre stabilitet och styrkänsla på barmark. Den styvare konstruktionen passar extra bra för lite tyngre fordon. Dubbdäcken ger också bättre stoppsträckor på våt asfalt än de nordiska friktionsdäcken.

Nackdelarna är tydliga. Vägslitaget ökar. Vägbullret lika så. Dessa minusposter försvinner emellertid på vita vintervägar tänkta med packad snö och is. Den som söker bästa möjliga grepp på isiga vintervägar hittar precis vad den söker hos toppdäcken. Två av nykomlingarna går direkt upp på prispallen. Vinnaren sätter en ny måttstock för kortast möjliga bromssträcka på hala isvägar.

Och segraren är ...

NYCKELFUNKTION. Däckens viktigaste egenskap är kommunikationen med föraren. Ett bra däck berättar tidigt att fästet är på väg att försvinna och hjälper föraren att köra på rätt sida greppgränsen. De sämsta däcken överraskar med att plötsligt förlora kontrollen över bilen utan förvarning.

ETT SJÄLVKLART OCH SÄKERT VAL.

FALKEN
TYRES

EUROWINTER |
VAN01

WINTERPEAK |
F-SNOW

WINTERPEAK |
F-ICE01

ESPIA | EPZII

ESPIA | ICE

Vi Bilägare TESTVINNARE

1 Goodyear Ultra Grip Arctic 2

□ Nya UG Arctic 2 sätter en ny måttstock för bromsprestanda på is. Det blir toppbetyg i samtliga isronder för nykomlingen.

Även på snö blir det full pott i bromstestet. Dock lever Goodyear på sitt na grepp i längdled. Körd på greppgränsen i svängarna är det något svårbalanserat och har inte riktigt lika bra kurvgrepp som de bästa.

Goodyear fortsätter att prestera på den övre halvan i nästan samtliga asfalter. Fortsatt imponerar det mer i bromsronderna än i kurvorna. Stabiliteten är god, men respons och styrkänsla något di us.

En jämn hög nivå på alla underlag toppat med klassledande isgrepp ger en klar testseger till Goodyear.

FAKTA

Pris, kr	1 164
Tillverkningsland	Polen
Tillverkningsdatum	vecka 31, 2020
Last- & hastighetsindex	94T
Antal dubb	190
Dubbutstick efter inkörning, mm	1,1
Dubbutstick efter snö/istest, mm	1,2
Hårdhetstal, grader Shore	59
Montering	Rotationsriktning

POÄNG

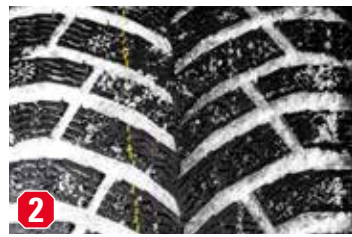
Start is	5
Broms is	15
Körning is	15
Start snö	4
Broms snö	10
Körning snö	8
Broms väta	8
Körning väta	4
Vattenplaning	4
Broms torr	4
Körning torr	3
Bränsleförbrukning	4
Buller	3
Totalpoäng	87

SAMMANFATTNING

Is	Snö	Buller	Våt väg	Torr väg
5	4	3	4	3

+ Isgrepp i toppklass. Stoppsträckor samtliga underlag.

- Högt rollmotstånd. Inte det mest köglada däck.

2 Michelin X.Ice North 4

□ Efter två raka vinster blir Michelin tvåa denna gång. Tidigare har segern grundlagts i isronderna. Isgreppet är fortfarande imponerande, men inte längre allra bäst. I likhet med Goodyear är dess styrkor driv- och bromsgrepp i vinterronderna. Det är inte riktigt lika villigt att byta riktning.

På asfalt uppvisar Michelin god stabilitet och bra styrkänsla, men även här reagerar det sävligt och oprecist i undanmanöverproven.

Ljudnivån är den behagligaste i gänget. Det här är ett tyst dubbdäck. Bromssträckan på torr väg är föredömligt kort. Däremot imponerar inte greppet på våt asfalt.

God komfort med högt vintergrepp resulterar i en andra plats.

FAKTA

Pris, kr	1 338
Tillverkningsland	Ryssland
Tillverkningsdatum	vecka 44, 2020
Last- & hastighetsindex	94T
Antal dubb	250
Dubbutstick efter inkörning, mm	1,1
Dubbutstick efter snö/istest, mm	1,2
Hårdhetstal, grader Shore	54
Montering	Rotationsriktning

POÄNG

Start is	5
Broms is	12
Körning is	12
Start snö	4
Broms snö	8
Körning snö	8
Broms väta	4
Körning väta	3
Vattenplaning	4
Broms torr	5
Körning torr	4
Bränsleförbrukning	4
Buller	5
Totalpoäng	81

SAMMANFATTNING

Is	Snö	Buller	Våt väg	Torr väg
5	4	5	3	4

+ Bra vintergrepp icg god stabilitet på torr väg.

- Våtgrepp.

3 Nokian Hakkapeliitta 10

□ Nokians nya dubbdäck presterar som väntat väl i vinterronderna. Jämfört med sin föregångare tycks Nokian ha prioriterat upp bromsprestanda över kurv beteendet. Det är inte riktigt lika viktigt in i svängarna eller lika välbalanserat i våra kurvor som innan. Dock är allt väggreppet allt jämt på en hög nivå.

Nokian visar också upp ett bra fäste på våta vägar, även om det vattenplanar relativt tidigt. På torr uppvisar 10:an ett stabilare beteende än sin föregångare med mer linjär styrkänsla än förut. Ljudkomforten har också förbättrats fast är ännu inte i topp.

Tydligt vinterfokus med förbättrade barmarksegenskaper ger en imponerande helhet. Det ger en bronspeng totalt.

FAKTA

Pris, kr	1 439
Tillverkningsland	Finland
Tillverkningsdatum	vecka 1, 2021
Last- & hastighetsindex	94T
Antal dubb	220
Dubbutstick efter inkörning, mm	1,0
Dubbutstick efter snö/istest, mm	1,0
Hårdhetstal, grader Shore	54
Montering	Rotationsriktning

POÄNG

Start is	5
Broms is	12
Körning is	12
Start snö	4
Broms snö	8
Körning snö	8
Broms väta	8
Körning väta	4
Vattenplaning	3
Broms torr	3
Körning torr	4
Bränsleförbrukning	3
Buller	3
Totalpoäng	79

SAMMANFATTNING

Is	Snö	Buller	Våt väg	Torr väg
4	4	3	4	3

+ Bra balans mellan is/snögrepp och på våt asfalt.

- Något längre bromssträcka på torrt. Vattenplaning.

4 Nordman 8

□ På en delad fjärdeplats hittar vi Nordman. Baserad på gamla Hakkapeliitta 8 uppvisar det nya Nordmandäcket fina vinteregenskaper med korta bromssträckor på både snö och is. Det är också piggt att styra in i kurvorna med bra kurvgrepp och neutral balans.

Greppnivån är snäppet under Nokians men de ryms ofta inom samma betygssteg.

Medan Nordman 8 har förbättrat barmarksegenskaperna rejält mot sin föregångare uppvisar Nokian ännu bättre balans mellan vintergrepp och asfaltssegenskaper. Nordman har sämre stabilitet på torr väg, diffusare styrkänsla och högre bullernivå.

Totalt sätt är Nordman 8 ett bra vinterdäck men inte i nivå med de allra bästa.

FAKTA

Pris, kr	1 247
Tillverkningsland	Ryssland
Tillverkningsdatum	vecka 51, 2020
Last- & hastighetsindex	94T
Antal dubb	190
Dubbutstick efter inkörning, mm	1,1
Dubbutstick efter snö/istest, mm	1,1
Hårdhetstal, grader Shore	56
Montering	Rotationsriktning

POÄNG

Start is	4
Broms is	12
Körning is	12
Start snö	4
Broms snö	8
Körning snö	8
Broms väta	8
Körning väta	4
Vattenplaning	3
Broms torr	2
Körning torr	3
Bränsleförbrukning	5
Buller	3
Totalpoäng	76

SAMMANFATTNING

Is	Snö	Buller	Våt väg	Torr väg
4	4	3	4	2

+ Bra vintergrepp och lättkörd på greppgränsen.

- Broms på våt väg. Styrkänsla på torrt.

4

Pirelli
IceZero 2

❑ Fjölårsnyheten IceZero 2 kniper en delad fjärde plats tillsammans med Nordman 8. Men sättet de samlar ihop sina poäng är helt väsensskilt. Medan Nordman prioriterar snö/is-grepp har Pirelli de bästa barmarksegenskaperna. På både vått som torrt uppvisar IceZero 2 de klart kortaste bromssträckorna och de bästa köregenskaperna. Därtill uppvisar det högst motståndskraft mot vattenplaning och bullernivån är låg.

Den körglada karaktären går igenom på vinterronderna. Bäst trivs Pirelli på snö, där det är välbalanserat i kurvorna. Tyvärr är isgreppet långt efter de bästa.

Det här är däck för den som söker bästa möjliga barmarks- stabilitet.

6

Continental
IceContact 3

❑ Continental är årets besvikelse. Numa har däckat vanliga aluminiumdubb efter ett misslyckat försök med dubb med gummikropp för två vintrar sedan.

I år noterar vi ett ovanligt lågt dubbutstick och IC3 kan inte alls hävda sig i isronderna. Greppet är helt enkelt för klen.

Desto bättre går det i snöron- derna. Framför allt känner vi igen Continentals trygga karaktär i kurvorna. Det släpper greppet långsamt med tydlig förvarning. Detta lättkörda beteende går igen på alla underlag. Inget annat däck är lika enkelt att hantera i en krissituation.

Men poängförlusterna i ismomenten ger blott en sjätte plats totalt.

FAKTA

Pris, kr	1 050
Tillverkningsland	Ryssland
Tillverkningsdatum	vecka 5, 2021
Last- & hastighetsindex	94T
Antal dubb	190
Dubbutstick efter inkörning, mm	0,9
Dubbutstick efter snö/istest, mm	1,0
Hårdhetstal, grader Shore	56
Montering	Rotationsriktning

FAKTA

Pris, kr	1 394
Tillverkningsland	Tyskland
Tillverkningsdatum	vecka 5, 2021
Last- & hastighetsindex	94T
Antal dubb	190
Dubbutstick efter inkörning, mm	0,9
Dubbutstick efter snö/istest, mm	0,9
Hårdhetstal, grader Shore	61
Montering	Rotationsriktning

POÄNG

Start is	3
Broms is	3
Körning is	9
Start snö	5
Broms snö	8
Körning snö	10
Broms våta	10
Körning våta	5
Vattenplaning	5
Broms torr	5
Körning torr	5
Bränsleförbrukning	4
Buller	4
Totalpoäng	76

POÄNG

Start is	2
Broms is	6
Körning is	9
Start snö	4
Broms snö	10
Körning snö	10
Broms våta	8
Körning våta	4
Vattenplaning	4
Broms torr	4
Körning torr	4
Bränsleförbrukning	4
Buller	4
Totalpoäng	73

SAMMANFATTNING

- + Klassledande barmarsegenska- per. Hög körglädje.
- Dåligt grepp på is.

7

Linglong Greenmax
WinterGrip 2

❑ Andra generationen Winter-Grip från Linglongs varumärke Greenmax står med flest dubbar i gänget, hela 252 stycken! Detta skvallrar var prioriteten har legat under utvecklingsarbetet. Den kinesiska prispressaren presterar också väl i isronderna. Bromssträcken matchar de allra bästa. Mer imponerande är att det behåller sitt fina isgrepp i kur- vorna på testbanan.

Sen är de goda nyheterna slut. Detta är en "one trick pony" Greppnivån på övriga underlag är klart sämre. På barmark är bullernivån störande hög! Vätgreppet imponerar ej och det har störst problem med vattenplaning i gänget. Detta är ett lågprisdäck som prioriterat vintregrepp. Inget annat.

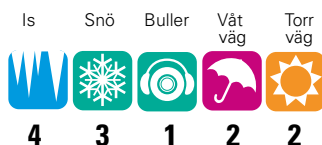
FAKTA

Pris, kr	792
Tillverkningsland	Kina
Tillverkningsdatum	vecka 37, 2020
Last- & hastighetsindex	94T
Antal dubb	252
Dubbutstick efter inkörning, mm	1,2
Dubbutstick efter snö/istest, mm	1,2
Hårdhetstal, grader Shore	59
Montering	Rotationsriktning

POÄNG

Start is	4
Broms is	12
Körning is	15
Start snö	3
Broms snö	5
Körning snö	4
Broms våta	6
Körning våta	2
Vattenplaning	2
Broms torr	3
Körning torr	2
Bränsleförbrukning	4
Buller	1
Totalpoäng	64

SAMMANFATTNING

- + Bra grepp på is.
- Köregenskaper på barmark. vattenplaning. Buller.

8

Nexen
WinGuard WinSpike 3

❑ Nexens nyutvecklade dubb- däck gör oss besvikna. Dubbutsticket är bara 0,8 mm – dålig produktions kontroll? Det är också hopplöst efter de andra i is- grenarna. I kurvorna släpper det tidigt och alltid med baken först, vilket ger en svårkontrollerad och ovälkommen sladd. Ett dubbdäck framtaget för skan- dinaviska vintrar måste klara is bättre än så här!

På snö är det framvagnen som lider av klen grepp och däckat vill helst gå rakt fram i kurvorna, speciellt vid gas- pådrag.

Nexen tar viss revansch på barmarksronderna. Speciellt på våt asfalt med kort bromssträcka och bra kurv- grepp. Hög bullernivå med tydliga re- sonansljud befäster en redan klar sista plats.

FAKTA

Pris, kr	869
Tillverkningsland	Syd Korea
Tillverkningsdatum	vecka 51, 2020
Last- & hastighetsindex	94T
Antal dubb	192
Dubbutstick efter inkörning, mm	0,8
Dubbutstick efter snö/istest, mm	0,8
Hårdhetstal, grader Shore	60
Montering	Rotationsriktning

POÄNG

Start is	1
Broms is	3
Körning is	3
Start snö	3
Broms snö	8
Körning snö	4
Broms våta	10
Körning våta	5
Vattenplaning	5
Broms torr	4
Körning torr	4
Bränsleförbrukning	4
Buller	2
Totalpoäng	56

SAMMANFATTNING

- + Korta bromssträckor på barmark. Klarar våta bra.
- Vårdelöst fäste på is. Dåligt kurvgrepp på snö.

Skoda Fabia har varit en av de mest sålda småbilarna i Sverige. Vi granskar den som begagnad.

STRAX EFTER MILLENNIESKIFTET kom Skoda Fabia som ersättare till småbilen Felicia. Sju år senare var det dags för modellbyte. Den tredje generationen Fabia visades hösten 2014, som modellår 2015.

Det är den vi granskar här. En facelift kom under 2019. Två karosser erbjuds, halvkombi samt en kombi.

Minsta motoralternativet är trecylindrig bensinmotor på en liter och 75 hästkrafter. Vanligare är dock 1,2-liters motor som har effektuttag på 90, 95 eller 110 hästkrafter. Dieselmotorn är på 1,4-liter och ger 90 eller 105 hästkrafter.

Precis som de flesta andra småbilar är Fabia rätt billig att äga, med vettig totalekonomi. Varken försäkring, service eller värdeminskning i kronor är så dyr som på större bilar.

Säkra och smidiga vägegenskaper har varit ett signum för Skoda Fabia. Styrningen är exakt avvägd och ger fin känsla för föraren. En undanmanöver klaras av i över 75 km/h – ett mycket bra resultat. Bilen nästan rinner igenom konbanan.

Även vinterföre klarar Skoda Fabia bra, bilen vann Vi Bilägares vintertest 2015. En främre diffbroms via ESP-systemet hjälper också till att vässa väghållningen.

FÖRARMILJÖN ÄR TYDLIG och funktionell, både vad det gäller instrument och reglage. Framstolarna får däremot kritik för viss ”säckighet” framförallt på långresor. Precis som för andra småbilar är däckbullret rätt högt. Baksätet rymmer tre personer, men två på ytterplatserna trivs bäst. Mittplatsen är trång.

Halvkombin rymmer 330 liter i bagageutrymmet. Nio läskbackar får plats normalt sett, men om baksätet fälls rymms istället 28 läskbackar. Lastkrokar för matkassar och stuvfack för småprylar är också plus i kanten.

Med Fabia Combi får man något så ovanligt som en liten bil som ändå har relativt goda lastmöjligheter. Den är väl utrymmesutnyttjad och rymmer 16 läskbackar i bagageutrymmet. Det är fler än vad som rymms i de flesta Golfklassbilar av halvkombisnitt.

Med fällt baksäte rymms 31 läskbackar. I VDA-liter räknat rymms 530 liter. Även det är förvånade mycket med tanke på bilens yttermått.

Elektronik som spökar är rätt vanligt på många bilmodeller, så även på Skoda Fabia. Här handlar det om parkeringssensorer, radio och multimediaanläggning som kan krångla. För en del exemplar har det också varit fel på AC-anläggningen. Slitna stötdämpare och bromsar är inte heller ovanligt.

Vattenläckage har varit ett problem på äldre Fabia och på den här generationen finns tre olika slags fel av den typen. Dels gäller det vindrutespolningen, som kan vara trasig och läcka vatten. Dels kan bakdörrarnas tätning vara dålig, vilket gör att

regnvatten kan komma in i kupén. Om så varit fallet märker du det främst på att golvmattorna i baksätet är fuktiga eller luktar illa. Fukt i strålkastaren är relativt vanligt.

OM MOTORLAMPAN PLÖTSLIGT börjar lysa är det ofta fel på sensorerna. Detsamma gäller om varningslampan för styrfel börjar lysa, troligen är det sensorfel även där. Den sjuväxlade dubbelkopplingslådan kan upplevas som ryckig i en del situationer. En orsak till det har varit kemiska förändringar i växellådsoljan som lett till kortslutning i vissa fall. Om motorn plötsligt stannar eller får ryckig gång kan det vara fel på bränslepumpen.

FYRA KONKURRENTER

DACIA LOGAN MCV 1,5 DCI AMBIENTE

Registreringsår	2015
Kaross	Kombi/5d
Motor	1,5 l/90 hk
Dekl. förbrukning	5,0 l/100 km
Nypris -15	119 900 kr
Bilprovning	Medel
Rost	Medel
Säkerhet	Medel
AutoIndex	Medel

+ Utrymme, begpriser

- Styrning, komfort, säkerhetsnivå

+ Vägegenskaper, baksäte, ekonomisk

- Bakåtsikt, buller

FORD FIESTA 1,0 ECOBOOST TREND

Registreringsår	2015
Kaross	Halvkombi/5d
Motor	1,0 l/100 hk
Dekl. förbrukning	4,6 l/100 km
Nypris -15	148 300 kr
Bilprovning	Bättre än medel
Rost	Bättre än medel
Säkerhet	Bättre än medel
AutoIndex	Medel

FOTO: CHRISTIAN ELLMARK

stort

Vid ett par tillfällen har Skoda återkallat Fabia för säkerhetsrelaterade fel, båda gångerna var under 2019. På bilar tillverkade under 2018 fanns ett möjligt fel på förarplatsens krockkudde, som kanske inte löste ut korrekt.

Exemplar tillverkade 2014–2015 hade ett annat fel. Där kunde skruvar till kamaxeln lossna, vilket kunde leda till oljeläckage från motorn direkt ut på vägbanan.

Skoda Fabia har varit en storsäljare i Sverige i sin klass och är rätt populär även som begagnad. Fabia Combi bör vara cirka 8 000 kronor dyrare än motsvarande halvkombi.

CHRISTIAN ELLMARK, VI BILÄGARE

FLEXIBEL STORSÄLJARE. Skoda Fabia, här i kombiutförande, är en av de mest sålda småbilarna i Sverige på senare år.

1. Förarmiljön är tydlig, logisk och lättöverskådlig.
2. Baksätet rymmer tre personer, men två trivs bäst.
3. Ovanligt rymligt bagageutrymme i Fabia Combi.
4. Snöskrapa vid tanklocket är en bra detalj.
5. 1,2-liters bensenmotor är vanligast. Finns med 90, 95 eller 110 hk.

LITE MER OM:

KÖPGUIDEN	
Registreringsår:	2010
Kaross:	Kombi/5d
Motor:	1,2 l/90 hk
Dekl. förbrukning:	4,7 l/100 km
Nypris -09:	151 800 kr
Bilprovning:	Bättre än medel
Rost:	Bättre än medel
Säkerhet:	Bättre än medel
Autolindex:	Medel

TEKNISK DATA		90 hk bensin	90 hk diesel
Längd/bredd, cm		399,2/173,2	399,2/173,2
Tjänstevikt/maxlast, kg		1 161/403	1 209/402
Max släpvikt, kg		1 000	1 100
Antal cylindrar/slagvolym cm ³		4/1 197	4/1 422
Effekt hk		90	90
Toppfart, km/h		182	182
0–100 km/h, s		8,2	7,3
Förbrukning, liter/100 km		10,9	11,1
CO ₂ g/km		107	88

REPARATIONSKOSTNADER

Material och arbete. Prisuppgifter från verkstäder i Stockholmsregionen. Priserna kan variera mellan verkstäder.

Avgassystem exkl främre rör	4 714 kr
Katalysator	14 622 kr
Hjullager höger fram	3 079 kr
Kamrem, inget intervall	9 000 kr
Elektronikbox motor	11 000 kr
Koppling	9 920 kr
Stötdämpare fram	2 720 kr
12 000-milaservice	4 700 kr

SÄKERHETSUTRUSTNING

Fabia fick fem stjärnor av Euro NCAP i krockbetyg 2014 och får också omdömet "bra val" av Folksam sett ur krocksäkerhetssynpunkt. Autobroms finns, men den reagerar bara på andra fordon, inte på fotgängare. Någon krockstatistik finns inte ännu, äldre modeller får en fyra av Folksam i krockbetyg. Det innebär minst 20 procent högre säkerhet än medelbilen.

BILPROVNINGEN

Skoda Fabia av den här generationen klarar besiktningen bättre än medelbilen, enligt Dekra. Tidigare generationen får medelresultat, med anmärkningar främst på fjäderbrott och slitna bromsar.

ROSTSKYDD

Alla karosdelar är i stålplåt. Limningen av skarvar och hörn är bra utförd. Motorhuvu saknar invändig behandling, men behandling finns däremot i samtliga dörrar. Innerskärmarna av plast både fram och bak. Stänkskydd fram saknas, men innerskärmarna täcker plåtkanten ganska bra. Underredet täcks av halvstora plastsjok, under det finns flera otätade skarvar. Dörrtrösklarna har bra rostskyddsbehandling med ett medel som ger god spridning. Nedåtvända skarvar. Tank av plast, spännband i rostfritt stål.

ROSTSKYDDSGARANTI: 12 ÅR

Betyg: ★★★★★

SEAT IBIZA 1,0 ECO TSI

Registreringsår	2015
Kaross	Kombi/5d
Motor	1,0 l/95 hk
Dekl. förbrukning	4,2 l/100 km
Nypris -15	152 400 kr
Bilprovning	Medel
Rost	Medel
Säkerhet	Bättre än medel
Autolindex	Sämrre än medel

➕ Vägegenskaper, finns som kombi, smidig växellåda

➖ Buller, trångt baksäte

➕ Driftkvalitet, ekonomisk, smidig

➖ Rostskydd, styrkänsla, bullrig

TOYOTA YARIS 1,33 VVT-I EDITION FEEL

Registreringsår	2015
Kaross	halvkombi/5d
Motor	1,33 l/99 hk
Dekl. förbrukning	5,4 l/100 km
Nypris -15	154 900 kr
Bilprovning	Bättre än medel
Rost	Sämrre än medel
Säkerhet	Bättre än medel
Autolindex	Bättre än medel

Populär motorträff hos MHF Höga Kusten

MHF Höga Kusten arrangerade en motorträff i augusti som lockade över 400 besökare. Motorentusiaster ställde ut sina mc, A-traktorer, veteranbilar, traktorer, veteranmopeder och lastbilar.

TILL FÖLJD AV PANDEMIN blev MHF-träffen inställd 2020 och framflyttad från juni till augusti 2021. MHF Höga Kusten och motorevenemangsarrangören Scumball Sweden arrangerade den 21 augusti en motorträff på Dannero arena i Kramfors. Motorentusiaster var inbjudna att visa upp sina fordon och veteranfordon.

– Det här var tredje gången vi arrangerade MHF-träffen. I år hade vi den största utställningen hittills, berättar Per-Olov Törnkvist, styrelseledamot i MHF Höga Kusten.

– Det blev ett lyckat arrangemang. Vi har fått positiv respons från både utställare och besökare.

FORDONEN SOM STÄLLEDES UT delades in i olika klasser. I varje klass utsågs en vinnare som vann en pokal.

MHF Höga Kusten hade sju funktionärer på plats på motorträffen. MHF-avdelningen lät besökarna prova promilleglasögon, ta en tur i Vältebilen och visade Uppvaknandet. Utställningen Uppvaknandet visar hur mycket sprit olika alkoholhaltiga drycker innehåller.

VETERANRARITETER. Över 400 besökare hittade till MHF Höga Kustens motorträff på Dannero arena i Kramfors. Motorentusiaster visade upp sina fordon och veteranfordon. FOTO: PER-OLOV TÖRNKVIST

– Det var flera besökare som provade promilleglasögonen och många som åkte i Vältebilen, säger Per-Olov Törnkvist.

– En hel del var intresserade av Uppvaknandet-utställningen och blev förvånade över hur mycket alkohol en lättöl innehåller.

Att arrangera ett evenemang med över

400 besökare under en pandemi har sina utmaningar.

– Vi vågade inte slå på för stort med tanke på pandemirestriktionerna och risken för smittspridning, säger Per-Olov Törnkvist.

– Vi försökte hålla koll på antalet deltagare, så att det inte var för många inne på området samtidigt. **MARI HAGLUND**

MHF Piteå-Älvsbyn satsar på jubileumsaktiviteter

Piteå firar 400 år som stad under 2021. MHF Piteå-Älvsbyn satsar därför på att genomföra jubileumsaktiviteter under året.

PITEÅ FICK SINA stadsrättigheter den 12 maj 1621 och firar 400 år som stad under 2021. Kommunen firar jubileet genom evenemang och aktiviteter under hela året i samarbete med lokala föreningar.

MHF Piteå-Älvsbyn har fått bidrag från Piteå kommun och MHF Region Norr för att genomföra aktiviteter under jubileumsåret.

– Vi har genomfört en jubileumsaktivitet, berättar Olov Johansson Stoor, ordförande för MHF Piteå-Älvsbyn.

På den första jubileumsaktiviteten i au-

”Många av dem vi pratade med tyckte att införandet av en lag som kriminaliserar eftersupning är en viktig fråga.”

Olov Johansson Stoor,
ordförande,
MHF Piteå-Älvsbyn.

gusti stod MHF Piteå-Älvsbyn vid Byxtorget i Piteå.

– Vi pratade med folk och informerade om MHF:s budskap och verksamhet. Vi värvade några medlemmar, säger Olov Johansson Stoor.

– Piteåborna fick fylla i en MHF-enkät. Bland dem som svarat på enkäten, drog vi några vinnare som vann lotter i MHF:s lotteri – En chans på tusen.

En av frågorna i MHF Piteå-Älvsbyns enkät var om man vill se en lag mot eftersupning.

Eftersupning innebär att en person som stoppas av polisen misstänkt för rattfylleri, hävdar att den har druckit alkohol eller färdens efter körningen.

– Många av dem vi pratade med tyckte

att införandet av en lag som kriminaliserar eftersupning är en viktig fråga, konstaterar Olov Johansson Stoor.

UPPLÄGGET FÖR MHF Piteå-Älvsbyns nästa jubileumsaktivitet kommer att se liknande ut och kommer att vara på MHF-dagen den 30 oktober.

– På MHF-dagen kommer vi bjuda in till ett seminarium med professor Ulf Björnstig och MHF:s trafikfärdssäkerhetschef Lars Olov Sjöström. Temat är ”Kvarvarande och framtida problem i vägtrafiken”, berättar Olov Johansson Stoor.

Professorn och läkaren Ulf Björnstig har en 40 år lång karriär som forskare inom katastrofmedicin och trafikfärdssäkerhet.

MARI HAGLUND

KABE MADE IN
SWEDEN

Årets nyheter KABE 2022

Modellår 2022 presenterar KABE flera spännande nyheter – missa inte årets nya KABE husvagnar och husbilar. Du hittar dem hos din KABE-återförsäljare (datum för visning av KABE 2022 hos just din återförsäljare – se deras hemsida), på kabe.se.

Säg hej till Estate! En ny klassiker är född. Vi har gett vår populära Classic-husvagnsmodell ett rejält designlyft, så till den grad att den förtjänar ett nytt namn. Samma husvagn tekniskt och praktiskt sett, bara en ny coolare form.

Välkommen hem till din KABE.

Alltid steget före

KABE

[kabehusvagnarhusbilar](https://www.kabehusvagnarhusbilar.se)

Hitta din återförsäljare på kabe.se

TRIPPELLÅS. Den tvådelade entrédörren är kraftigt tilltagen och har ett trippellås för bästa trygghet.

REJÄLT RANGERINGS-HANDTAG. Ett riktigt bra, bakre rangerings-handtag som är rejält tilltaget och sträcker sig från sida till sida.

BEHAGLIGT PÅ KVÄLLEN. En snygg dekorlist på sidan med led-belysning ger ett behagligt ljus utanför vagnen och i ett eventuellt förtält. Dessutom finns en starkare förtältslampa med rörelsedetektor.

Vagn för f

RYMLIG OCH KOMPACT. Tabbert har det aktiva paret med känsla för mycket utrustning och vagnen är kompakt nog för att ku

TRELÅGIG SPIS. Ett riktigt smart kök med direktkontakt med naturen utanför. Spisen är trelågig och kylskåpet rymmer 98 liter.

BRA MED UTSIKT. Mysig sittgrupp i vagnens bakre del. Även den närliggande dörren är tilltagen åt vänster.

Det mobila boendet, eller campingen som det hette en gång i tiden, har mer och mer blivit en livsstil för finsmakare från att ha varit ett ekonomiskt semesteralternativ för familjen. Det började med lyxiga husbilar för två, men nu kommer även husvagnar designade för just finsmakare som vill njuta friheten. Vi har tittat på Tabberts minsting i Rossini-serien.

TABBERT ÄR ETT AV DE klassiska husvagnsfabrikaten. En husvagn för finsmakare, för att slippa bilvärldens innötta superlativet premium. Hur märker man det i en husvagn?

Svaret blir en subjektiv bedömning av design, planlösningar och materialval, samt en objektiv bedömning av delar som chassi, kopplingar och värme.

3

Så många bäddplatser finns det i Tabbert 450 E Rossini.

Till det lägger vi det praktiska och det är här som just den provade vagnen har sina största kvaliteter. Vi tänker på den smarta lösningen med köket längst bak och kylskåpet på armlängds avstånd innanför dörren. Påfyllning av kvgar under en mysig frukost i förtältet är smidigt ordnat utan att man behöver kliva in i vagnen och dra med sig nyklippt gräs.

ÖVERHUVUDTAGET HAR Tabbert fixat en lättåtkomlig och mysig kök-/dinettdelning längst bak i vagnen. En avdelning som dessutom kan avskiljas från sovutrymmet i vagnens framdel med en vägg som dras ut från kanten av garderoben och stängs mot toalettdörren. Det går med andra ord att fixa en äkta brittisk frukost med stekt ägg, bacon, tomater och vita bönor utan att de

sovande där fram störs av stekos.

Toaletten är rymlig och placerad i mitten av vagnen. Tyvärr saknas dusch i den kompakta vagnen som mäter 6,65 meter totalt.

Vagnen är byggd på ett lågbyggt galvaniserat brett AL-KO-chassi med bred spårvidd. Ett chassi som gör att vagnen betar sig väldigt stadigt för att vara en enkelaxlad vagn. Bromsarna är självjusterande och kopplingen är AL-KO:s säkerhetskoppling med kultrycksindikator.

Totalvikten för vagnen är 1 700 kilo och i den vikten ingår en ansevärd vikt för last, lovar Tabbert. Den vikten är naturligtvis beroende på vilken utrustning man väljer för sin vagn från start.

Stuvutrymmen finns det gott om både under sittgruppen och under de båda sängarna där det ena stuvutrymmet är åtkomligt

insmakare

la för komfort som målgrupp för den här vagnen. Här finns plats
anna fricampa även på trängre utrymmen.

FOTO: STEFAN NILSSON

STUVUTRYMME. Rejält stuvutrymme under den vänstra sängen och där ligger även ifyllnads-
madrassen.

KLENT LÅS. Stuvutrymmet under den högra sängen är även åtkomligt utifrån. Varning dock för låsmekanismen som känns lite klen.

GOTT OM UTRYMME. Rymligt toalettutrymme där man kan tvätta sig i handfatet utan att man blöter ner toaletten. Gott om skåp och hyllor.

ära dörren och med utsikt både bakåt och

KOMFORTABELT SOVANDE. Här har vi sovkomfort med rejäla sängar med komfortabla bäddmadrasser och gott om skåp för böcker och annat som gör kvällarna trevliga. En ifyllnads madrass är lätt att lägga dit på de listerna som finns på sängsidorna och då blir det en dubbelsäng istället.

utifrån genom en bred, låg lucka.

Tabbert 450 E är en kompakt husvagn med maximalt tre bäddar där två enkelsängar i främre delen lätt kan göras om till en dubbelsäng med en smal ifyllnads madrass mellan de två enkelsängarna. Ett smidigt sätt för att höja mysfaktorn. Den tredje sängen åstadkoms genom att sittgruppen bäddas.

VAGNEN ÄR I GRUNDEN tänkt för två personer med ett påkostat sovutrymme där de tjocka bäddmadrasserna är utrustade med WaterGEL. En finess som verkligen ger bra sovkomfort.

Just konstruktionen med en satsning på rejäla stuvutrymmen och maximal sovkomfort för två i ett ganska kompakt utförande gör den här vagnen till ett bra val för det aktiva paret. Alltså för de som vill se sig om

och ändå ha med sig utrustning för allehanda fritidsaktiviteter.

En viktig detalj är de rejäla rangeringshandtagen, särskilt det bakre. En lättrangerad vagn gör det smidigare att byta övernattningsplats ofta.

Köket är utrustat med trelågig gasspis med elektrisk tändning och ett kylskåp på 98 liter med automatiskt energival. Själva diskhon är i rostfritt stål. Exempelvis är vagnens sidor tillverkade i stålplåt och taket är ett GFK-tak som ska vara mindre känsligt för tuffa hagelskurar.

Längst fram sitter i vanlig ordning gasolkofferten med plats för många extra bra-att-ha saker utöver de två 11-kilos gasflaskorna. Botten är tålig durkaluminium. En Truma S 3004 står för den gasdrivna värmen i vagnen och en Truma Ultraheat tar över när

vagnen är kopplad till 230 volt. I det läget finns även elektrisk golvvärme.

Står vagnen utan 230 volt finns det ett 12-volts fläktssystem som fördelar värmen i vagnen och ser till att ventilationen närmast väggarna tar bort eventuell kondens.

SÅ TILL DET SUBJEKTIVA när det gäller utseendet och materialvalet. Det känns som att Tabbert satsat mer på en gedigen känsla än på lätta material. Vi tänker på mellanväggen, de rejäla bäddmadrasserna och den kraftiga entrédörren. En vagn att slita på med andra ord. Inredningsdesignen på den provade vagnen känns harmonisk, varken ljus eller mörk, med mycket träinslag. Här handlar det ju helt om personligt tycke och smak. Tabbert erbjuder en rad olika lösningar för inredningen.

STEFAN NILSSON

KORTFAKTA

TABBERT 450 E

Grundpris: 321 600 kr.

Totalvikt: 1 700 kg.

Bäddplatser: 3.

Längd med drag: 669 cm.

Axel och hjul: Enkelaxel med 17" aluminiumfälgar.

Chassi: AL-KO lågt helförzinkat chassi.

Bromsar: AL-KO-AAA självjusterande.

Spis: 3-lågig gasol.

Kylskåp: 98 liter med automatiskt energival.

Värme: Truma S 3004 (gas), Truma Ultraheat (el).

Färskvattentank: 45 liter.

Täthetsgaranti: 10 år. Rossini finns i alternativ med vagnar upp till 6 bäddar, en längd på 831 cm och en totalvikt på 2 500 kg.

Kompakt, smart placering av kök och sittgrupp, samt bra sovkomfort

Dusch saknas, klen lås på sidoluckan och tyngden 1,7 ton kan vara ett problem

Köp vinterdäcken hos oss

Just nu får du 500 kr i rabatt på vinterdäck från Vredestein, Continental eller Gislaved om du byter in dina gamla däck.

Boka tid och beställ dina däck
på OKQ8.se/dack

Erbjudandet gäller på OKQ8 Bilverkstad
1 oktober–30 november.

Rabatt
500kr

ROBUST. Isuzu D-Max har alltid varit en robust pickup för tuffare tag och den egenskapen är förstärkt i senaste versionen där samtidigt komfort och framkomlighet förbättrats. D-Max har fått en mer strömlinjeformad kaross. Förarens arbetsplats är ordentligt uppdaterad. FOTO: STEFAN NILSSON

Pickup med maxad säkerhet

NÄR ISUZU NU SLÄPPER sin helt nya D-Max handlar det fortfarande om en bil byggd på en stegram med stel bakaxel och bladfjädring bak. Fram är det individuell hjulupphängning med skruvfjädrar som gäller.

En viktig orsak till att Isuzu väljer att bygga sin pickup på det här viset är att kunderna vill ha det så. De flesta pickupköparna värdesätter en enkel och robust bil mer än en sofistikerad och lyxig bil.

Pickupen ska lasta och dra mycket, den ska tåla omild behandling och att köras på vägar där man normalt sett inte ger sig in med en vanlig personbil. Den ska dessutom kunna köras i väglöst land, vilket kan vara skogsmark, en äng eller ett vägbygge där grävmaskiner och dumprar gjort det minst sagt svårframkomligt.

NYA D-MAX ÄR definitivt en uppgradering i de här disciplinerna. Ramen är starkare än tidigare och hela bilen är byggd för att tåla att även köras på ett stenigt eller lerigt vägbygge eller i skogen.

Drivlinan är skyddad med en stålplåt under motor och växellådor, ramen är förstärkt med kraftigare långsgående balkar och ett nytt extra tvärstag.

Fjädringen är nu runt hela bilen. Dels handlar det om längre fjädringsväg och dels handlar det om en ny typ av bladfjädrar bak där öglorna i fjäderpaketet är placerade så att bulten som håller fjäderpaketet är monterade i

linje med den översta bladfjädern. På så vis blir fjädringsrörelsen mjukare och följsammare.

Drivlinan består av en 1,9 liters fyrcylindrig dieselmotor på 164 hästkrafter. Vridmomentet ligger på 360 Nm vid 2 000–2 500 varv/minut.

Det finns två växellådor att välja mellan, 6-stegad automat eller sexväxlad manuell. Efter växellådan hittar vi en fördelningslåda med tre lägen, bakhjulsdrivning högväxel, fyrhjulsdrevning högväxel och fyrhjulsdrevning lågväxel. Valet mellan de olika lägena görs smidigt med ett litet vred på mittkonsolen och inkopplingen är ovanligt snabb.

ISUZU HAR VALT en relativt liten motor för sin pickup och det känns som ett seriöst val när det gäller bränsleförbrukningen, eftersom vi faktiskt med lätthet lyckades hamna på lägre förbrukning än uppgivna WLTP-värdena med bilen.

Å andra sidan åkte förbrukningen upp när vi hängde på en 3,5-tons. Eftersom vi inte har något annat att jämföra med här än tidigare provkörningar av pickuper, blir det en subjektiv bedömning där Isuzun ligger i nivå med Nissan Navara och Toyota Hilux vid försiktig körning med last och tungt släp. Men förbrukningen steg när vi presade bilen på landsväg.

Isuzu D-Max tas in till Sverige med tre olika hyttalternativ, två-, fyr- eller femsitsig hytt, samt i fyra olika utrustningsnivåer där

bilen vi körde var en topptrusad XRX Double cab. En riktigt välutrustad bil med så gott som alla förarstödssystem som finns att uppbringa med filhållare, autobroms, parkeringssensorer och varning för mötande bilar vid vänstersväng eller bilar som passerar bakom om man backar ut från en p-plats.

Här finns även trådlös uppkoppling för både samtal, sms, musik och navigation via Apple CarPlay och Android Auto. Modellen är samtidigt den tyngsta men har ändå en lastkapacitet på 995 kilo. Lättaste, tvåsitsiga modellen lastar 1 100 kilo.

Förarens arbetsplats har definitivt blivit bättre med bra stolar och seriös instrumentering med två stora instrumentklockor.

STORT PLUS FÖR DE NYA dubbla led-strålkastarna som lyser upp vägen utmärkt både på halv- och helljus. Tittar vi mer på de subjektiva värderingarna, har Isuzu lyckats höja kvalitetskänslan med bra materialval för stolar och paneler. Enda undantaget är nio-tumsdisplayen för infotainment som både bländar och har väl låg kontrast, vilket gör den svåräst i vissa lägen.

Sammanfattningsvis är nya D-Max ett lyft på alla plan jämfört med tidigare modell och en rejäl utmanare mot både Toyota, Nissan och Ford. Framförallt är den byggd för tuffa tag, lite med Isuzuns status som lastbilsbyggare i grunden.

KORTFAKTA

ISUZU D-MAX DOUBLE CAB XRX

Pris: 339 900 kr (automat).

Motor: Diesel, 4 cyl, 1,9 liter, Euro 6d.

Effekt: 120/164 kW/hk, vid 3 600 varv/minut.

Vridmoment: 360 Nm vid 2 000–2 500 varv/minut.

Växellåda: 6-stegad automatisk växellåda.

Prestanda: Toppfart 180 km/h, 0–100 km/h ca: 10 sekunder.

Längd/bredd/höjd/axelavstånd: 526,5/187,0/179,0/312,5 cm.

Tjänstevikt/max last/släp/tågsvikt (provkörd bil): 2 105/995/3 500/6 000 kg.

Flakbredd: 153 cm.

Flaklängd: 157,1 cm.

Garantier: Nybil: 5 år, max 10 000 mil, lack: 5 år, max 10 000 mil, rost: 12 år vid genomrostning av bilens karosseri inifrån slutet hålrum och ut, reservdels- och tillbehörsgaranti: 3 år max 10 000 mil.

Förbrukning blandad körning: 9,2 liter/100 km enligt WLTP.

CO₂-utsläpp: 241 g/km (WLTP).

- Autobroms
- Alkotås

+ Robust Last- & dragvikt
Säkerhet

■ Fjädringskomfort
Hög vägtrafikskatt

STEFAN NILSSON

	H K L M N O P Q R S T U V W X Y Z Ä Ö Å
	B Ä R G N I N G F Ö R A R E ↓ A T R A G E D I N A V E N ↓ D Ä R T A L O L A N
	↓ A N S ↓ Y P P A ↓ B O S T U R S K A ↓ S Ö L A ↓ R N A V M Ä S T E R L O T S ↓ J Ä T T E K U L ↓ K A N A L U L L A ↓ R L A G T ↓ A T P ↓ U R V E R K E N ↓ R O Ä N D E ↓ P R ↓ M Ä N D A G S E X E M P L A R ↓ P H ↓ F O T A ↓ L S Ä R ↓ K L E T

VINNARE KRYSSET NR 5

- Gratis säger vi till fem nya krysssetvinnare! Två bingolotter vardera är vinsten. Lycka till!
- Birgit Alferi,** Åmål
- Eric Carlsson,** Karlsborg
- Veronica Öhlund,** Piteå
- Bo Sandberg,** Uppsala
- Lars Adwartz,** Vintrosa

Agnetha Silén har lämnat oss

Regionens ordförande i Mälardalen, Agnetha Silén, har lämnat oss.

Agnetha tog sitt sista andetag lördagen den 25 september. Tre timmar tidigare hade hon valts till regionordförande av ett enhälligt regionärsmöte.

Agnetha har under många år varit en engagerad medlem i sin avdelning Eskilstuna. Hon var en verklig "doer". Under några år var hon vice ordförande i region Mälardalen och då ordföranden lämnade sitt uppdrag blev hennes roll att axla ansvaret för hela re-

Agnetha Silén 1945–2021.

gionen. Hon hade fått valberedningens fråga att kliva in "på riktigt" som ordförande, vilken hon efter noggrant övervägande tackat ja till.

En trafikolycka som slutade mycket olyckligt kom i vägen, och vi fick aldrig ta del av Agnethas vision att hela regionen skulle växa

i aktivitet och verkligen dra åt samma håll. Hon brann för den visionen som så mycket annat hon ville ha utträttat.

Tack för allt engagemang och vila i frid, Agnetha.

Göran Sydhage, vd MHF

TORGET: RADANNONSER

SÄLJES

BEGAGNADE VINTERDÄCK. 4 st bättre begagnade odubbade vinterdäck. Varav 2 st av märket Nokia Hakkapeliitta, de däcken har bra mönster. Dimension: 185/65-R15. Pris: 1 000 kr. Tel: 073-302 74 58.

Rätt svar bil- & trafikfrågor

1C Polis och/eller djurskyddshandläggare på länsstyrelsen bedömer hur en hund ska transporteras, enligt Jordbruksverkets föreskrifter och råd om transport av levande djur. En hund jämställs med last och ska vara säkrad under färd med godkänd sele, i transportbur eller bakom ett kraftigt galler i lastutrymmet. Hunden får alltså inte vara lös i bilen!

2C En lös hund i bilen – liksom annan osäkrad last – kommer som en projektil vid en krock redan vid 50 km/h. Då "väger" en schäfer på 30 kilo 1 200 kilo. Vid en krock i 90 km/h motsvarar hundens vikt drygt 3 800 kilo. I samma färter blir även en tvåkilos knähund en projektil med en vikt på 80 respektive drygt 250 kilo.

3B Eftersom en lös hund jämnställs med osäkrad last blir boten 1 500 kronor. Vad som gäller last i bil finns att läsa i Trafikförordningens 3 kapitel §§78–83.

4B Det är förbjudet att stanna på en motorväg eller motortrafikled hur nödig hunden – eller personer i bilen – än är. Något krav på rastning i hundrastgård finns inte heller, utan det räcker att stanna till

på en rastplats, låta hunden göra sina behov – och plocka upp i en bajsposa!

5A Du får inte lämna hunden utan tillsyn i en bil om det är risk för att temperaturen går över +25 grader, som det lätt gör soliga dagar, eller under –5 grader i bilen. Enligt Jordbruksverket råd ska en hund dessutom rastas och få vatten minst var sjätte timme.

MEDLEMSFÖRMÅN: ANNONSERA

► Som en förmån erbjuder vi våra medlemmar en gratis Torget-annons! Gäller endast privatpersoner, en annons per utgivning och person. För kommersiella annonser hänvisar vi till vår annonschef

(se redaktionsrutan sidan 4). Manusstopp är den **8 november 2021**.
► Skicka din annons till: "Torget", Motorföraren, Byängsgränd 8, 120 40 Årsta.

Säljes
 Köpes
 Uthyres
 Önskas hyra
 Bytes
 Fastighet
 Tomt
 Personligt

Annonstext /Produkt, pris, årsmodell etcetera _____
 Namn _____
 Telefon _____
 Adress _____
 Postadress _____
 Medlemsnummer (obligatoriskt) _____

ÄNNU INTE MEDLEM?

Specialerbjudande till dig som läser Motorföraren
 Kul att du läser Motorföraren. Som helnykter eller trafiknykter medlem i MHF skulle du vara med och bidra till en nyktrare och säkrare trafik. MHF:s arbete gör skillnad. Vi vill att du blir medlem i MHF – Ett helt år för bara 195 kr istället för ordinarie 285 kr. Då får du också sju utgåvor av Motorföraren varje år.

Bli medlem direkt genom att scanna QR-koden
 Med de flesta smartphones riktar du bara kameran mot koden för att komma igång. Eller gå via vår hemsida www.mhf.se. Tycker du att klickandet är krångligt, ring eller maila: 08-555 765 55 – medlem@mhf.se – så hjälper vi dig.

Motorföraren i backspegeln

Omslag

Motorföraren nr 8/9 ägnar omslaget helt åt nyss avslutade Tylösandsseminariet. Coronapandemi och munskydd var ännu 25 år bort och här möttes och diskuterade man på plats i Tylösand. Debattglädjen var hög på podiet, Claes Tingvall överraskade och en polis som ville hjälpa fartsyndarna prydde omslaget.

Det var en halvt hektisk höst 1995. I augusti meddelade exempelvis dåvarande statsminister Ingvar Carlsson att han tänkte avgå som Sveriges statsminister och partiledare för socialdemokraterna. Operativsystemet Windows 95 lanserades för dåtidens persondatorer, en given succé. Systemet såldes både med cd-skiva och en bunt disketter. Det senare då långt ifrån alla datorer hade en cd-läsare.

I början av september, då även Motorföraren kom ut till medlemmarna, inledde Frankrike kärnvapenprovsprängningar på Moruroaatollen i Stilla havet. Frankrike gjorde testerna trots massiva protester från hela världen.

Ja, och Motorföraren kom ut som ett dubbelnummer och hade nu funnits i 68 år.

TEXT: MIKAEL LINDBERG

Gamla pärlor

Radannonser fanns fortfarande på 1990-talet. Idag för de en tynande tillvaro. I Motorföraren hette avdelningen, precis som idag, Torget, och här fanns det mesta från fordon till uthyres och kontaktannonser.

Idag är det intressant läsning. Tänk er en Mercedes-Benz 280 S -75 med 25 000 mil på mätaren. Besiktigad och skattad för 25 000 kronor – ett klipp i dagens läge. Eller en fin Volvo PV 544 från 1960 för blott 20 000 – Oj!

En Ericson NMT-telefon med hands free-sats för 2 500 kronor känns däremot ganska "iskall" ...

Skämt åsido

Elbilar runt årtalet 1995 var nytt och oprövat. Saab kanske gjorde sig lite roliga över den saken när de presenterade sin "elbil". Det handlade om 9000-modeller med Ecopower-motorer, vilket innebar att bilarna levererades med en standardmonterad, elektrisk motorvärmare.

Tanken bakom det hela var att kallstarter slet på motorerna och ökade utsläppen. Genom att alltid använda motorvärmaren, startades bil varm, och fick därmed lägre, skadliga utsläpp.

Vi kan idag notera att Saaben på bilden faktiskt körts en bit över 40 000 mil sedan 1995, och idag är avställd sedan 2013.

Hästkrafter och annat

MHF Nytt i Motorföraren presenterade "Sverige runt" med olika notiser från medlemmarna. Ienny Wiman och Jenny Häggqvist skickade in en bild från MHF-Ungdom i Bjuråker. Tjejerna

slog ett slag för annorlunda hästkrafter, eller vad de kallade för havre-moppekurser. Det handlade om en hästklubb som träffades tre gånger i veckan. Ingen dum idé, med tanke på att även ryttare kan befinna sig i trafiken.

På samma sida fanns även MHF-medlemmar från Sandviken som informerade om konsekvenserna av rattfylleri. Deras högtalarbil med släp där en krockskadad bil stod uppställd, väckte stor uppmärksamhet.

Invigningsfest

Det hade nästan tagit ett och ett halvt år, innan Arvika fordonsmuseum nu kunde slå upp dörrarna för sin 6,5-miljonersinvestering. Äntligen kunde den ideella föreningen visa upp vad de samlat på sig. Vad sägs om museets äldsta fordon, en Ford Humber från 1903? Eller en röd Volvo ur 444-serien, ombyggd till cabriolet?

Bland gästerna på invigningen fanns bland andra Saab-profilen Eric Carlsson "på taket".

Fordonsmuseet i Arvika finns kvar än idag, och redaktören kan rekommendera ett besök.

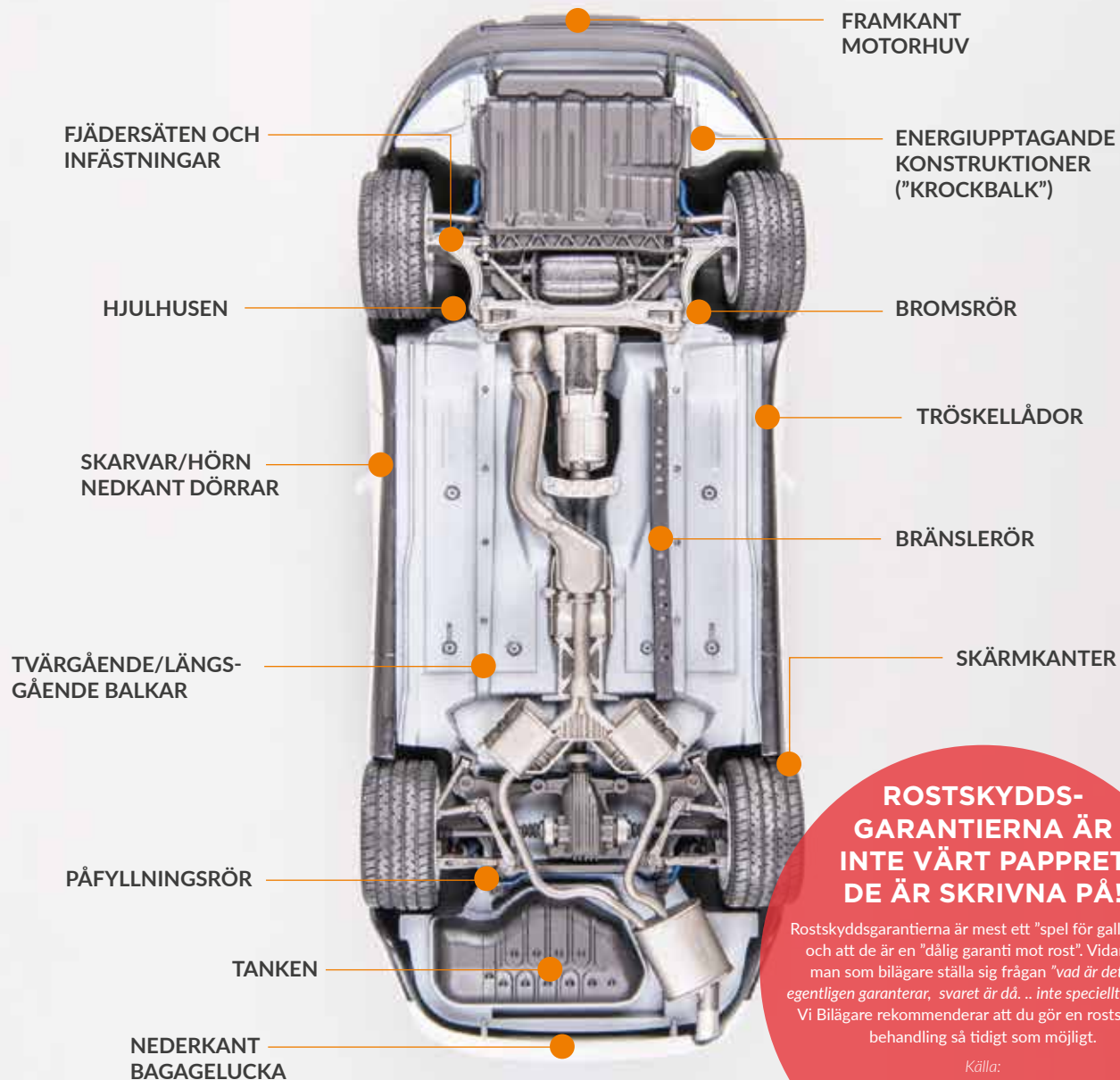

Ord och inga visor

Tylösand var återigen platsen för MHF:s årliga seminarium och den här gången överraskade trafik-säkerhetsdirektören Claes Tingvall genom att frågå sitt manus. Istället sade han att han nu var trött på att de enskilda bilisterna beskyldes för allt elände i trafiken. Det var snarare dags att alla ställde upp och tog sitt ansvar – från väghållare, stadsplanerare och även politiker. Claes Tingvalls eldiga anförande blev Tylösandsseminariets mest applåderade.

VI VET DIN BILS KÄNSLIGA PUNKTER

-PUNKTER SOM KAN SPARA TIOTUSENTALS KRONOR.

ROSTSKYDDS- GARANTIerna ÄR INTE VÅRT PAPPRET DE ÄR SKRIVNA PÅ!

Rostskyddsgarantierna är mest ett "spel för gallerierna" och att de är en "dålig garanti mot rost". Vidare bör man som bilägare ställa sig frågan "vad är det dem egentligen garanterar, svaret är då... inte speciellt mycket". Vi Bilägare rekommenderar att du gör en rostskyddsbehandling så tidigt som möjligt.

Källa:

Christian Ellmark från Vi Bilägare
i Sveriges Radios konsumentprogram
Plånboken i P1, 2 september 2020

Vi förlänger bilens bäst-före-datum.

Vi är Sveriges ledande
kedja för bilrostskydd och
finns över hela Sverige.

Närmaste Dinitrol® Center
hittar du på
www.dinitrolcenter.se

nokian[®]
TYRES

NOKIAN HAKKAPELIITTA[®]

UTVECKLADE FÖR DEN NORDISKA VINTERN

Födda och uppvuxna i Norden har **Hakkapeliitta[®]-däcken** utvecklats för att säkerställa förstklassig säkerhet under oförutsedda vinterförhållanden.

[NOKIANTYRES.SE](https://www.nokiantyres.se)

NYHET

NOKIAN
HAKKAPELIITTA[®]
10/10 SUV

NYHET

NOKIAN
HAKKAPELIITTA[®]
10 EV

NOKIAN
HAKKAPELIITTA[®]
R3/R3 SUV

NOKIAN
HAKKAPELIITTA[®]
C3

NOKIAN
HAKKAPELIITTA[®]
CR3

NOKIAN
HAKKAPELIITTA[®]
LT3

